

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
 Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
 minden vasárnap.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
 Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

Néhány szó a bűnről.

Irtá: Preszty Lőránd csendőrhadnagy.

II.

A jó multkorában érdekes vitának voltam fültanuja. Üri társaság arról folytatott eszmecsere-t, hogy miért bűnös az ember, mi teszi azzá és miért végzete az emberiség java részének az, hogy örökké a bűnben fetrengjen? Nem szóltam szándékosan a vitába, vártam az eredményt, melyre el voltam készülve s a mely nem is késett sokáig, hogy t. i. megegyeztek abban, hogy az emberek ama része csöppet sem él emberi méltóságához illően, hogy túl világiasan tékozzák el haszonáltalánul a sok lelki és testi kincset, melyekkel pedig a természet olyan bőkezűen ruházta fel őket. Megegyeztek abban is, hogy olyan életet él az ember, melyet önmaga, elítél és a mely rohamosan a pusztulásba viszi.

Megvallom, sokáig elgondolkoztam magam is azon, hogy miért van ez így, miért él az emberek sokasága olyan keserves és kínos életet, mikor éppen olyan, erővel teremtetne és biztosíthatna a maga és környezeté számára tiszta életet és nyugodt lelkiismeretet.

Önkénytelenül jut eszembe egy szerencsétlen csendőr esete. Nem ismertem, csak hallottam szomorú végét életének. Évek során át előjárói és a polgárok becsülésében élt. De tévútra tért. Hajlama volt az iszákosságára és ennek ellentállani nem tudott, szenvedélyévé vált az ivás úgy annyira, hogy nem volt képes még esküvel tett fogadalmát sem megtartani. Szolgálatteljesítés közben megittasodott és ellenei úgy verték agyon. Kérdem olvasóimat, nem megdöbbentő ennek a szerencsétlen embernek a szomorú vége? Nem-e megegyeznek velem abban, hogy e véget ő maga készítette elő a maga számára gyengesége által. Mert úgy-e bár megfékezhetette, megtörhetette volna szenvedélyét még kezdetben, mikor az csak csalogatta és ingerelte őt. Nem a körülmények mostohasága, nem is pusztán emberi gyarlósága sülyesztették őt le, fosztották őt meg életétől, hanem az a gyengeség, melynek nem tudott ura lenni és a melyet nem tudott legyőzni.

És ehhez hasonló tömérdek példát hozhatnék fel de olvasóim a nélkül is megértének engem. Ha eléggé erősek tudunk lenni gyarlóságainkkal szemben, ha erős

akarattal, szívós kitartással már kezdetben ellentállunk feszült mellel és egyenes fővel a kísértéseknek, akkor a bennünk lappangó és bennünket folyton kísértő hajlamot megtörbetjük, legyőzhetjük és lehetetlenné tehetjük. Csak gondosan kerüljük a csábító alkalmakat és meg ne feledkezzünk önmagunkról és embertársainkról, kötelességeinkről és emberi hivatásunkról!

Előbbi cikkemben azt ígértem, hogy be fogom bizonyítani, hogy az erősek bűneit az ő féktelen hajlamaik szülik, a gyengék bűneinek gyökereit pedig leggyakrabban ezek erkölcsi és szellemi fogyatékosságaiban találhatni fel.

A természet az erőt — mint irtam is — előnyben részesítette, vagy mert erős, ezáltal már kiváltságos helyzetbe juttatta. Miért botlik tehát az erős, ha jobban módjában áll magát visszatartani? Mik lehetnek ama rejtett tényezők, melyek őt a hűnözésbe sodorják? Egyszerű a felelet: mert elkábitja őt kiváltságos helyzete s annak előnyeit nem képes állandósítani a maga számára. Az elbizakodottság, a vakbit, hogy ő erős, ezek azok a tényezők, melyek képtelenné teszik őt arra, hogy a benne is szunnyadó rossz csirákat kiölhesse. És az erős is bűnös lesz, mert a jelentkező rossz hajlamokat nem képes elnyomni. Ő azonban nem sülyed soha olyan mélyre, mint a gyenge, nem vált ki oly közönséges, oly aljas bűnöket. De akkor, midőn a tiltott ösvényeken jár, nem erős többé, hanem csak a neve marad az.

Nehogy azonban a legcsekélyebb homály is fedje fejtegetéseimet, megjegyzem, hogy az erőseknek azokat nevezem, kik tisztább és szebb, feltünőbb és nemesebb lelki és testi tulajdonokkal rendelkeznek. Gyengéknek pedig ezek ellenkezőjét tartom. Vegyük az állatvilágot szemügyre. Az oroszlánnak nincs ugyebár szüksége a róka furfangjára, a macska alattomoságára, a kígyó álnokságára, az ilyen tulajdonokkal a természet a gyengébb fajokat ruházta fel.

Nem minden tekintetben állítom fel e hasonlatot s vonok párhuzamot, pusztán csak az „erős” és „gyenge” összehasonlítását volt szándékomban élesebben feltüntetni.

Áttérve a gyengékre, ők tehát inkább hajlamosítva vannak a bűnök elkövetésére. Ha tulozni akarok, azt mondhatnám, hogy náluk néha életkérdés, hogy bűnben és bűn által éljenek, tartsák fenn magukat. És

Villamos és gőzerőre berendezett gyár útvonról nem képes olcsó fiom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, zimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legujabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és barmeatve küldetik **Budapestről, Király-u 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön külön árjegyzék kérésre.

ennek oka az, hogy mint műveletlen és iskolázatlan emberek, nem tudnak honnan erőt venni ahhoz, hogy a posványból kiemelkedjenek, embertársaik pedig nem eléggé könyörületesek ahhoz, hogy őket felvilágosítsák és főként segítsék ahhoz, hogy a megelhetőségért emberi méltóságukhoz illő módon küzdeni tudjanak. A gyengeségük alapját lelki és erkölcsi szegénységükben találhatjuk fel, a testi elsatnyulás ennek csak lényeges elősegítője. A legsúlyosabb beszámítás alá eső, legaljasabb bűnök a gyengék által követtetnek el, mert ezek az emberben rejlő tehetségek elbanyagolása vagy fejletlensége vagy a nevelés hiánya miatt az ellenállásra képtelenek.

A javulás útjára ritkán lépnek, de annál robamosabban süllyednek az elzúllás lejtőjén.

Az elmondottakból azt volt szándékomban kimutatni, hogy az embernek ahhoz, hogy az egyenes úton megmaradjon, nem kell más segítség, mint önfegyelmzés és erős akarat. A mint egy testületet csak a fegyelem tarthat fenn, éppen úgy az embert is csak az teheti igazán naggyá, ha önmagát a rossz ellen kellően megvédeni, fegyelmezni képes. Az önfegyelmzésre csak a rossz, a bűn elleni védekezésben van szükség. Erős akaratra pedig szükség van azért, hogy az önfegyelmzésben állandók is tudjunk maradni.

Az altisztikarnak és a legénységnek módjában áll szomorú tapasztalatain elgondolkozni. Ha visszaemlékeznek azokra a büntetésekre, kikkel szemben szolgálatuk alatt eljárak, tapasztalhatták, hogy főként visszaeséseknél, az élvezetek hajbászása, a kicsapongás, az alkohol, az erkölcsi züllöttség kergették a szerencsétlen teremteseket a bűn fertőjébe. Ismerek olyan altisztet, aki egy egyen erkölcsi elvadultságát, jelleme fogyatkozását annak homlokáról, szeméből kiolvasta. A külsőből következtetett a belsőre esalhatlan gyakorlottsággal. Mennyire szánalomra méltó az ilyen elkorcsosult ember, alig valamivel több az állatnál! És ezt mind a bűn idézi elő, mely még a nemzedékeken is keservesen megbosszulja magát.

A bűnre ingerlő hajlamok sajátosak. Egyes bűnök elkövetésére már a gyermek is hajlamosított, és így fokozódik, fejlődik ez a korral. Az inger mindig megvan, az sobasem vez ki és állandóan erős próbára teszi az akarat erejét. Azért van az, hogy hangoztatom fontosságát annak, hogy ne engedjük rajtunk elhatalmasodni a hajlamot, ne engedjük azt, hogy a külső és belső ingerek erőt is vegyenek rajtunk. A mellettünk álló gyengéket pedig világosítsuk fel, erősítsük őket a reá mutatva a bűnök aljasságára, az egyenes, az igaz útra terelni igyekezzünk!

A lélek, a lelkiismeret nyugalma ama tudathan rejlik, hogy emberi hivatásunkat méltóan töltjük be. A gyengék is hallják a lelkiismeret szavát s ha még nem teljesen erőtlének, követik is.

Az új csendőrségi karabélyok torkolatvédője.

Irta: * * *

Különösenek tünhetik fel, hogy babár a kézi lőfegyverek csöve kezdetben sokkal nagyobb ürméretű volt, mint a jelenleg használatban levőké, s ennél fogva az előbbieknél torkolatába az eső, por stb. könnyebben behatolt, mégis csak a kisebb ürméretű fegyverek rendszeresítésekor merült föl annak szüksége hogy a csőtorkolat befödessék.

A csőtorkolat befödésének szüksége tulajdonképpen nem is azért merült föl, mert abba az eső es por belehatolt, hanem inkább azért, mert a legénység attól való félelmében hogy a csöbe a nedvesség vagy por behatol, annak torkolatát ronggyal, papírral, zsirral dugta be, s ezen dugaszt a lövés előtt el nem távolítván, a fegyver csöve rendszerint megrongálódott.

A hadseregben az ismétlőfegyverek rendszeresítése után hamarosan egy úgynevezett «torkolatfedőt» vettek használatba. Ez sárgarézből kalap formára készített kis fedő, melyet pereménél fogva zsiradékkal a csőtorkolatra kell ragasztani.

Ez a torkolatfedő nem okoz semmiféle hátrányt még akkor sem, ha lövés alatt a csőtorkolaton marad is. Mindennek daczára sűrűn fordult elő, hogy a csőfurat bedugaszolása miatt abban dudorodás keletkezett.

Általános volt a nézet, hogy ezeket a csődudorodásokat mégis csak a torkolatfedő okozza, miért is annak használatát beszüntették. S mi lett ennek a következménye? Hát az, hogy ez után báromszor annyi csődudorodás fordult elő, mint akkor, mikor még a torkolatfedő használatát kötelező volt.

Keresvén az okot, reájöttek, hogy a torkolatfedőt helytelenül használták, vagyis azt nem a pereménél kenték be zsiradékkal, mint az előírva volt, hanem a csőtorkolathoz kentek egy csomó zsiradékot, s ezt a torkolatfedővel a furatba beszorították.

Így azután akár rajta hagyták a torkolatfedőt, akár levették, az mindegy volt, mert a csőfuratban maradt zsiradékcsomó útját állotta úgy a kitóduló levegőnek mint a gyors mozgású lövedéknek, s a csőben dudorodást okozott.

A fegyverutasításból tudhatjuk, hogy csődudorodásnak hívjuk azt, ha a csőfurat belsejében kör alakú tégulák keletkeznek, mely a cső külsején mint megvastagodás, dudorodás látható.

A dudorodás rendszerint akkor keletkezik, ha a csőben lövés alatt valamely idegen tárgy vagy anyag van.

Tegyük föl, hogy a csőtorkolat rongyból készült dugaszszal el van zárva, lássuk mi történik, ha a fegyvert elsütjük.

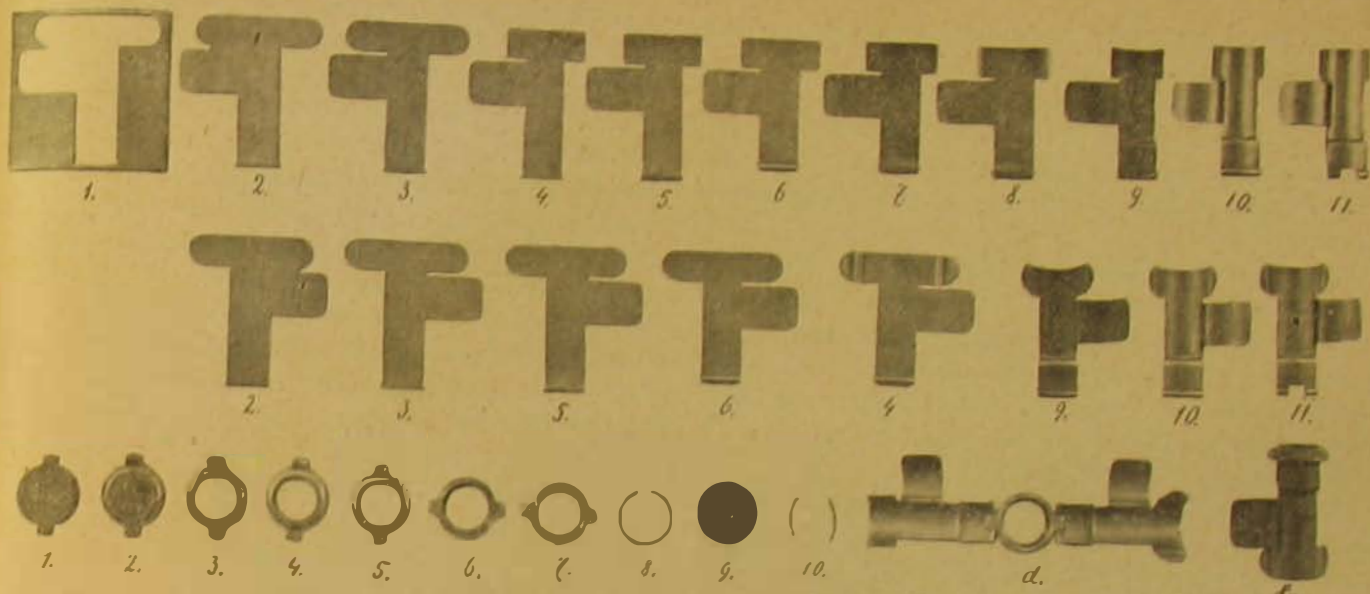
Azt lehetne gondolni, hogy a lövedék a dugaszt a csőből kilövi. Pedig ez nem egészen úgy van! Mert bárt

A legjobb órák,

legszilárdabb ékszer, egyszerűen a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JANOS

műrészénél Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett, Arcképvétel ingyen!

A csendőrségi karabélyok torkolatvédelője, az előállítás különböző mozzanataiban.

az a levegő, a mi a csőfúratban a lövedék és a dugasz között van, hova lesz?

Ha tiszta, vagyis üres csőből löjjük ki a lövedéket, az a csőben előtte levő levegőt a torkolatnál kihajtja; de ha a cső be van dugva, akkor ez a levegő nem bír akadálytalanul kimenni a csőből, hanem összenyomódik mindaddig, míg a dugaszt ki nem rugja. Ez az összenyomás annál nagyobb, minél erősebben van bedugva a cső, vagyis minél nehezebben távolodik el a dugasz, s oly nagy is lehet, hogy a csövet szétrepeszti, jobb esetben pedig csak kitágítja, vagyis dudorodást okoz.

Ha a cső nem szilárd dugasszal van elzárva hanem csak egy csomó zsiradékkal, mi történik akkor?

Ekkor a lövedék és a zsiradékok között levő levegő szintén összenyomódik — de nem annyira mintba szilárd tárgy volna a csőben — s a zsiradékot kifelé taszítja. A zsiradék ezen taszításnak legelőször a közepén enged minélfogva abban egy lyuk keletkezik, ellenben a szélei, miután a csőfúrat falára vannak tapadva, még ottan maradnak akkor is, mikor a lövedék odáig ér. Most a lövedék hogyéval ebbe a zsiradék-gyűrűbe hatol, még pedig oly gyorsasággal, hogy a zsiradék-gyűrű a cső falába nyomódik, ott egy karika alakú tágulást okoz s a cső külseje a nyomástól kidudorodik.

Ne gondolja senki, hogy ez a lágy zsiradék ne volna képes a cső falát kinyomni. Régi vadászfogadás volt az, hogy valaki vállalkozott egy darab fagygyertyát egy deszkán átütni. A ki azt gondolta, hogy az illető talán kalapácsal akarja átütni a gyertyát az fogadott, de el is vesztette; mert igaz, hogy így nem lehet, de keresztül löni igen is lehet, ha lövedék helyett tesszük bele a fegyverbe a fagygyertya darabot.

Egyébként a csőben maradt zsiradékcsomónak fen-

tebb említett káros hatása a megejtett próbák alkalmával feltétlenül bebizonyult.

Mint már említettük, a torkolat befödésének szüksége a kisebb ürméretű fegyverek rendszeresítésekor merült föl, főképp azért, hogy azt mással mint arra alkalmas tárggyal he ne dugják.

A nagy ürméretű fegyvereknél, melyeknél a lövedék kihajtására szükséges gáznyomás (az eléggő löporból keletkezett gázok nyomása) aránylag nem volt magas, és az esetleg a csőfúratba tett dugaszt a gázok aránylag nagy felületen érvén, könnyebben kihajthatták, a cső-torkolat bedugása nem járt igen nagy hátránnyal; ellenben a kis ürméretű fegyvereknél a fokozottabb gáznyomás miatt, a mihez a cső falának aránylag kisebb vastagsága is hozzájárult, erre nagyobb szükség lett.

A csendőrségi szolgálatban nem fordulhat ugyan elő olyan sokszor a bedugott csőfúratnak lövés által való elrongálódása mint a badseregénél, mégis, miután viszont a csendőrségnél a fegyverek rendszerint huzamosabb időn át vannak — például járőrszolgálatban — a pornak, csőnek kitéve, szintén szükségesnek mutatkozott a csőfúratot ezek ellenében megvédeni.

Azután még egy másik ok is van erre. Bebizonyított dolog, hogy ha a fegyver csőve el van is rozsdásodva, azért abból még nagyon jól lehet löni, tehát nem volna oly nagy baj, ha megázik a csőfúrat és megrozsdásodik, de annál hátrányosabb a lövésre az, ha a csőfúrat megnagyobbodik, kitágul. Már pedig ez okvetlenül bekövetkezik akkor, ha a csőfúratot a rozsdától ismét és ismét megtisztítjuk, vagyis csiszoljuk.

Nincs az a tisztítási mód, a melyiknél a cső furata eredeti méretében megmaradna, ha a legtisztább ronggyal vagy kőcczel töröljük is át, mégis kopik a cső

eredeti bűnügyi és detektív-történetek gyűjteménye.

Ira dr. Gábor Soma. Edig a következő kötetek jelentek meg: I. A vén kopó. II. Világvárosi bűnök. III. Tuzár mester. IV. Az ójszaki Budapest. — Sajtó alatt: V. Az urnongók világa. VI. Hires szalbánosok. VII. Tuzár külföldi sikerei. VIII. Gyanusz exisztenciák. IX. Mik történtek a föld alatt? X. Modern betyárok. — Minden kötet 200 oldal terjedelemmel, a kötetből álló sorozat 20 K. — Megrendelhető 2 koronás havi részletfizetésre is! — KUNOSSY, Budapest, IV., Semmelweis-utca 14. Nagy képes könyv- és kép-árjegyzék ingyen és bérta.

Fekete könyv

Árú kötetenként csak 2 kor. A teljes 10 kötetből álló sorozat 20 K. SZILAGYI és TARSÁ könyvkiadóhivatala,

anyaga, mert a levegőből reá szálló finom porszemek is bozzájárulnak ehhez.

A megrozadásodott csőfuratot azonban mégis tisztítani kell, mert idővel a cső mégis tönkremenne, és rozadás csőből kilótt, vagyis rozadás felületű lövedék vérmérgezést okozhat, a mit már csak mégsem akarhatunk.

A csőtorkolat befödésére tehát szükség van.

A m. kir. csendőrség részére a torkolat befödésére ugynevezett torkolatvédő lett rendszeresítve, mely nem csak a torkolat befödésére, hanem egyuttal a torkolat közelében levő czélgömb megvédésére, és a feltűzött szurony illetéktelen levételének megakadályozására is szolgál.

A torkolatvédőn a főrés az középen levő karika alakú kupak, a csuklószerűen hozzá kapcsolt két szárny inkább csak arra való, hogy azoknál fogva a fegyverre odaerősíthető legyen.

Ezen kupak közepe lyukas, és belsőjében körben egy horony húzódik, két oldalán pedig egy-egy fülecs van. A lyukat egy korong alakú bőrdarab zárja el, mely szélével a kupak belső horonyába ér, s hogy ott is maradjon, egy aczéldrótkarika van mögéje helyezve, mely szintén a horonyba fekszik be. A fülecsnek a rajtuk keresztüldugott szegek segítségével a szárnyakhoz vannak kapcsolva.

A szárnyak belső oldala homorura van készítve, úgy hogy a karabélycsövet átfoghassák; közepüknek a czélgömb mellé kerülő része fölfelé egy-egy toldattal bír, melyek a czélgömb fölé hajolnak, s azt óvják; alsó végükön egy-egy rugódó kamót képeznek; a baloldali kamójának éle át van hajlítva, mi által ott egy kis lécz képződött, a jobb oldali kamója hosszabb és közép részébe egy horony van besajtolva, vége pedig gömbölyűre van vágva és egy kissé visszahajlítva.

A torkolatvédőt következőképpen erősítjük a karabélyra: a nyitott torkolatvédő baloldali szárnyát úgy illesztjük a karabély csővére, hogy annak kamója a czélgömbötke mögé jusson, az egész szárny a csőre fekkodjék s a toldat a czélgömb fölé hajolva kerüljön; erre a jobboldali szárnyát a torkolat fölött áthajlítván, ennek kamóját szintén a czélgömbötke mögé fektetjük, s a két szárny kamóját addig szorítjuk egymáshoz, míg a baloldali kamó léce a jobboldali kamó horonyába hallhatóan be nem csapódik.

Az ekként felillesztett torkolatvédőnél a bőrre felszerelt kupak a torkolatot befödi, a szárnyak toldatai a czélgömböt védik, s ha a szurony fel van tűzve a karabélyra, azt nem lehet levenni, mert a czélgömbötke mögé nyúló kamók azt megakadályozzák.

A torkolatvédő felillesztésénél nem tesz különbséget az, hogy fel van-e tűzve a szurony vagy nem.

A torkolatvédő levételéhez a balkez hüvelykujjával a kamónak kifelé hajlított kamóját jobbra nyomjuk, mi által az a baloldali kamóból kikapcsolódik, jobban mondva kiugrik.

A torkolatvédőt nem szabad a czélgömb fölé hajlított oldalánál fogva kinyitni, mert így a ferde nyomás következtében a szárnyaknak a kupakkal való csuklós összeköttetése meglazul, sőt a keresztül dugott szeg el is törhetik.

Ha a torkolatvédő nincs a karabélyon, nem szabad összecsuksni, mert így nagyon nehéz ismét kinyitni, s egyébként se volna értelme, mert használathoz úgyis ismét ki kellene nyitni.

A torkolatvédő a lövés kivételével mindig a karabélyon legyen. Ha véletlenül rajt maradna a lövés alatt, az nem éppen nagy baj, mert a csőfurathól kitóduló gázok a bőrdarabot kidobják, s az néhány lépésre a levegőben való lebegés után a földre esik.

A véletlenségből kilótt vagy másképp kiesett bőrkorongot következőképp helyezzük vissza: először is a kupak horonyából a drótkarikát hegyes késsel kiemeljük, azután a bőrkorongot alulról — fényes oldalával fölfelé — a kupakba nyomjuk, míg csak szélei a horonyba nem fekszenek; ezután a horonyba a drótkarikának először egyik oldalát, azután a másik oldalát beszorítjuk, vagyis a bőrkorong mögé csaptatjuk.

Ha valaki nem tartja veszélyesnek a bőrkorong visszarakását, akkor jobban teszi, ha a bőrkorongot lövés előtt — ujjával befelé — kinyomja s a torkolatvédőt a karabélyra visszahelyezi, mert a czélgömbvédő a czélgömböt árnyékban tartván, a célzás biztosabb lesz.

A czélgömb megvédése egyébként is fontos, mert enélkül a czélgömb a karabélynak odutámasztásánál könnyen megsérül, ruhához vagy másához való gyakori érintéstől pedig lecsiszolódik, megfényesedik, már pedig minden fegyvert viselő ember tudja, hogy fényes czélgömbhöz jól lőni nem lehet.

Az sem éppen megvetendő előnye a torkolatvédőnek, hogy a szuronyt valamely ellenszegülő — ha katona korából ismeri is a szurony levételének módját — nem bírja a karabélyról lekapni, a mi torkolatvédő nélkül esetleg sikerülne, s ekkor hatalmas fegyver kerülne az illető kezébe!

Ha a csendőrségi torkolatvédőt felületesen megnézi az ember, azt hinné hogy az három bádogdarab, melyek csuklószerűen össze vannak egymással kötve, annak a beszerzési ára tulajogosan magas, s hogy azt valamelyik solvidéki atyafi olcsóbban is meg tudná csinálni. Hát tudna is olyanformát csinálni, de hogy megfelelő-e használat közben, az más kérdés.

Ennek bizonyításául lássuk hogyan is készül a torkolatvédő.

Az itt látható ábrák szerint a gyártás folyamata a következő:

a) a baloldali szárny készítéséhez:

1. egy darab négyzetletes aczélbádoghól kismajtolják, vagyis kivágják a szárnyat;
2. melynek alakja ezzel nagyjában megadva lett;
3. kivágást csinálva a leendő kamó és a czélgömbvédő toldat közé;

4. a leandó kamó mindkét végét rövidebbre vágják;
5. a szárny végét egy kevésbé behajlítják;
6. a szárny végét erősebben behajlítják, míg csak karika nem lesz;
7. a kamó végeit egy kissé behajlítják;
8. a kamó behajlított végeit úgy sajtolják be, hogy egy léccséske képződjék;
9. a szárnyat bomorura sajtolják;
10. a czélgömbvédő toldatot még homorubbra sajtolják;

11. a szárny felső részének közepét kivágják.

b) A jobboldali szárny készítéséhez:

1. 2. és 3. ugyanaz mint a baloldali szárnyánál, de természetesen a fordított oldalról;

4. a leandó kamót nem vágják le mint a baloldalinál, hanem mindkét végének közelébe egy-egy boronyt sajtolnak be;

5. 6. 9. 10. és 11. ugyanaz mint a baloldali szárnyánál, de természetesen a fordított oldalról.

c) A kupak készítéséhez:

1. vastag vaslemezről kisajtolják, kivágják a kupakot;

2. felső részét gömbölyűre sajtolják;

3. közepét kilyukasztják;

4. a lyukasztás közben homoru lett, ezért ismét egyenesre, vagyis laposrá sajtolják;

5. az egész körületét és a két füleesét körülvágják;

6. a belső boronyt kiesztorgályozzák és a fülecek oldalát elgömbölyítik;

7. a fülecekbe lyukat fúrnak; (ez nagyon kényes munka);

8. drótból karikát készítenek;

9. bőrből korongot vágnak ki;

10. drótból görbe szegeket készítenek a csuklók összekötéséhez.

d) Az elként elkészített alkatrészeket összeállítják.

e) A kész torkolatvédőt kékre futtatják.

Az egyes alkatrészeket tehát a nyers anyagtól kezdve 30-szor kell kézbe venni, és alakozás végett a gépbe tartani, ráadásul pedig még össze is kell állítani, vagyis a kupaknak a szárnyaknak összekötése végett a két szegesset be kell verni, azután a hördarabot, s e mögé a drótkarikát be kell tenni.

Végül ha már össze van állítva a torkolatvédő, kékre kell futtatni, a mi szintén körülményes művelet.

Egy szóval nagy munkába kerül az elkészítés, de csak így érhető el, hogy egyik olyan lesz mint a másai, vagyis valamennyi megfelelő.

Az apasok pusztítása.

Nem a valódi apasokról van szó, a kik annak idején mint a legkegyetlenebb indiánusok szerepeltek Amerikában. Ezeket már régen kipusztította az amerikai civilizáció. Most a francia főváros: Páris apasairól van szó,

a kik a néhai indiánusok neve alatt rettegtek Párisban. Mert a mai párisi apas közönséges csirkefogó, a minőt a világ minden nagyobb városában lehet találni: java-részt munkátalan s ihederek, a lakosság legalsóbb rétegének a sarjadékai, a kik lopnak, hogy legyen mit enniök és vajmi gyakran gyilkolnak, hogy — lopbassanak. Kétségtelen azonban, hogy a francia főváros csirkefogói mostanság veszedelmesebbek, mint valaha. Napirenden vannak a legvakmerőbb rablások és betörések, a legbajmerezetűbb vérengzések. A középkori barbárságok létrehozói és fészereplői pedig száz közül kilenczvenkilenc esetben a bomlokukba lógó hajú, sápadt, sovány apasok, a nyomoruságos fenegyerek, a kikre csak borzalommal, de egyben szánakozással lehet rátekinteni. Hogy immár tűrhetetlen mértékben elszaporodtak és vakmerőkké váltak, egész biztonsággal három okra lehet visszavezetni. Az első ok az örökké fölvetődő szociális kérdés; több a munkáskéz, mint a munka, következésképpen sok a nyomorgó, az — éhez. Bizonyára érthetetlen és minden valószínűség szerint hibetetlen valami: Párisban kapcsolatban éhezőket emlegetni. Páris: a fény, a csillogás, a pompa, a jólét, a gazdagság, az örökös gyönyörűség, maga a gondatlanság... messziről. Belenézve ennek a városóriásnak a belső életébe, nyomban elkövetkezik a kiábrándulás. Itt is, az egyenlőség földjén is széttagolódik a társadalom. Csak talán itt még nagyobb távol-ságban végződnek az ellentétek. Itt nincsenek: gazdagok és szegények. Itt dűlködők vannak és — nyomorultak. Itt olcsóbb a rizs-por, mint a liszt, és kevesebbe kerül a suhogó selyem a tisztesség durva gyolcsagonyjánál.

Igen: Párisban is vannak éhezők. Vagyis inkább: volt-nának. Vannak azonban helyettük — apasok. A kik, hogy a maguk falatját kikényszerítsék a társadalomtól, nem pörölyt forgatnak, hanem élesre fent tört. Az éhség adja meg az indító okot, a román vér a fogékonyságot és a hiúság a végső lökést erre a szörnyű pályára, a mely rendszerint ott végződik a francziák rettenetes gyarmatain, az örökös kényszermunkára ítélt élőhalottak vigasztalan birodalmában. A mint az éhség, meg a faji sajátosság az apasok megteremtésére, azonképpen nagyfontosságú oka a baj növekedésének és terjedésének a — hiúság. Világos, hogy csirkefogónak lenni — Párisban sem volt mindig dicsőség. Az apas-mesterséget annak rendje és módja szerint megvetették a francia fővárosban is. Jöttek azonban az újságok. A szenzációra mindig éhes, az erkölcs kérdésében mindig könnyelmű és felületes francia bulvárlapok, a melyek egyszerűen hősöket faragtak a csirkefogókból. Megirták róluk, hogy milyen pompás és erős szervezetet alkotnak. Ki az elnökük, sőt a királyuk. Mily tünneményes ügyességgel végzik éjszakánként véres gazságnikat. Hogyan jelennek meg valahol, mint a forgószél és hogyan tűnnek el, mint a kámfor. Azután, hogy egyik lap lefossa a másikat, intervjukat közölték, a melyeket állítólag szemfüles riporterek szereztek, a legilletékesebb helyről, maguktól az apasfőnököktől.

Nem kell bővebben magyarázni, hogy eleinte mindez

merő hazudozás volt, lévén az apasoknak egyetlen és főgondjuk az, hogy kisedés tolvajlásuk jól sikerüljenek és hogy szerencsésen kikerüljék a párisi rendőrség őrszeméit. De aztán — úgy látszik — kinyílt a szemük. A lapok szíves útbizágitása szerint megalkották az apaszakszervezetet, főnököt, elnököt, esetleg királyt választottak, egy szóval, a kenyérszerző munkán kívül ügyet vetettek arra is, hogy a nyilvánosság előtt méltóképpen szerepeljenek. Most aztán ott tartanak Párisban, hogy az élet immár fényes délben, a legforgalmasabb utcán nem bizonyos. Egyetlen nap Páris bűnkrónikájából elegendő arra, hogy kiábrándítsan — nem csupán a derék apasokból, hanem magából — Párisból is, a melynek mélységeit ilyen kloáka hálózza be.

A minap történt, hogy pont tizenkét órakor délben egy apas beállított a rendkívül forgalmas Boulevard de Bastille egyik kereskedésébe, a melynek egy idősebb asszony a tulajdonosa. Az asszony éppen ebédelt és nem vette mindjárt észre a tolvajt, a ki szépen odasétált a pénztárhoz és kivette az egész pénzesfiókot. Ezt meghallotta a bolt gazdája és persze, védelmére kelt a kis vagyonának. Az apas a legnagyobb méltatlankodással fogadta ezt a jogtalan tolokodást, kitirítette a fiókot s az üres fiókkal aztán három rettenetes ütést mért a szegény asszony fejére. És aztán?... Aztán bizonyára elment a Montmartre valamelyik piszkos leburájába, a melyet Párisban kabaré-nak hívnak és áldomást ivott a jól végzett munka örömeire. Ugyancsak a minap történt, hogy egy másik apas a szó szoros értelmében lefejezte a kedvesét, a miért az már a kolleténél többet tudott az ő viselt dolgairól.

A harmadik apas-história nem ilyen véres, de nagyobb-szabású. Három jómadár kóborlás közben összetalálkoztak az éjszaka három szerencsétlen leánnyal, a kik hidegben, esőben ott járkáltak az utcán. Az apasok vezetője rászólt keményen a leányokra:

— Titkos rendőrök vagyunk. Kövessetek benniünket!

A leányok azonban nem ijedtek meg. Visszafelettek szépen:

— Nagyon jól tudjuk, kik vagytok. Apasok!

A mire aztán brutális jelszót következett. A fiúkók mindegyike megragadott egy-egy leányt, földhöz vágta és rémálmosan elverte. A kétségbeesett sikoltozásra ott termelt egy detektív, de nem sokat teketóriáztak vele, az egyik apas rája lőtt. A lövés zajára odasietett egy úriember, annak a szárnára sem sajnáltak egy golyót. Mikor pedig két rendőr is odasietett a háború helyére, az apasok gyorsan kerekelt oldottak. Megkezdődött a hajszás. A csirkefogóknak sikerült hernsokülniük a tanyájukra, a Rue d'Ansterlitz egyik szállójába. A negyedik ornel ablakaiból aztán tovább lövöldöztek a rendőrökre, mig-nem kifogyott a puszporuk. Csak akkor lehetett elfogni őket.

Ez csak egy napnak a krónikája, sőt egy nap krónikájának a töredéke. Félőttébb érthető tehát, hogy Párisban immár halálos gyűlölséget érez mindenki az apasok iránt.

Hízen az őrszemzúrkált, vérző emberek, leányok és a kezökben tört szorongató gyilkosok hovntovább szinte már hozzátartoznak Páris utcáinak mindennapi képéhez. A járókelő soha sem tudhatja, kivált éjjel, hogy nem hotlik-e bele valamely másnak azánt golyóba. Tudhatatlan, hogy a közel három millió lakost számláló város valódi rettegés alatt van: alig akad vakmerő, a ki éjszaka gyalogszorrel az utcára merészkednék. Hisz a szegénytelen állapot után megleremtette a másik végletet: a míg kezdetben mosolyogva fogulták az apasok hőstetteit, most írják, szinte vadászszák őket, mintha nem is emberek, leginkább tizenkilencz-húsz éves szünczok, hanem dúvadak volnának.

HIREK.

Egy csendőr meglövetése. Egy vakmerő rablótámadásról kell olvasóinknak beszámolnunk, a mely tettületünknek ismét egy tagját ojtette áldozatul. Az eset, a rendelkezésünkre álló adatok szerint a következő. A folyó hó 12-én, vasárnap reggel, a Borsod megyében levő ózdi kincstári vagyr két tisztviselője a bányász-lási kincstári bányákban dolgozó bányászok kifizetésére Ózdról nagyobb mennyiségű pénzzel kocsin Bányászásra volt indulandó. A nagyobb mennyiségű pénz fedezetére az ózdi öröről pénztárfedezeti járórt kórtek, honnan Galuba József csendőr lett kivozényelvo. A két tisztviselő, Galuba csendőrrel és a kocsiassul egy kocsin elindulva, Bányászás felé hajtottak. Menetközben egy hid alól két fegyveresrabló ugrott elő és a kocsin ülőkre lövöldözve, a csendőrt agyonlőtték, az egyik tisztviselőt és kocsiat pedig megsebesítették. A pénzt azonban, miután az egyik, nyilván a meg nem sebesített tisztviselő, az elesett csendőr fegyverét felkapva, a rablókra fogta, birtokukba nem keríthették, hanem a reájuk szegzett fegyver elől futásban kerestek menedéket. A kocsi erre megfordulva Ózdra visszabujtott, hol a tisztviselők egyike az esetről az örnek azonnal jelentést tett. Az ör a szűkeges intézkedéseket megtette, a miakozel szárny pedig a rablók üldözésére összpontosítást rendelt el.

A tövisi ör 1907. évi tevékenysége. Büncset előfordult 207, kiderítettett 207, feljelentetett 255, lövözettett 22 egyén. Az ör iktató száma 820 volt. A hat fővel rendszeresítve volt létszám július hónapban nyolcz főre emeltetett, de a rendszeresített állományra két fő állandóan hiányzott.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az élve befalazás. Az ó-kor csaknem minden népénél el volt terjedve az élve befalazás kegyetlen babonája, de sok áldozatot szedett ez a barbár szokás a középkorban is, sőt még a mi korunkban is van rá példa, félművelt vad népeknél. A babona azt tartja, hogy csakis ily módon biztosítható az épület tartóssága, hogy a befalazott ember megóvja az épületet és lakóit az

istenek baragjától. A bibliában, a királyok könyvében meg van írva, hogy Jerikó újraépítésénél a tervező művész az első alapozásba legidősebb fiát és a befejezésénél a legifjabbat salasztatta be a városkapu falába. A görögök és rómaiak sem voltak mentek e babonától; Nagy Sándor egy ifjú leányt áldozott fel Alexandrián alapításánál. Thiberius az antiókiái szinbáz falába élő embereket temettetett, Traján a földrengés által elpusztított Antiókián újraépítésénél főleg is felsorolt szilveket áldozott fel. Ez a rémes babona a világ minden részében el volt terjedve: így a kolumbiai Hangamózában van egy régi templom, a mely élve befalazott emberek főlé épült; egy Brogoyában fekvő palota alapzata pedig tele van befalazott ifjú leányok csontjaival. John Jackson angol utazó maga látta a Fidzsi-szigeteken, hogy mint kellett rabszolgáknak belomenni azokba a gödrökbe, a melyeket a királyfiú bázának sarkonkolpai számára ástak: a rabszolgákat földdel temették be és azután helyezték el a fatörzsökbe. Európában sok helyen még a későbbi időkben is van ilyen maradvány. A thuringiai Liobenstein-kastély építésénél állítólag megvetették a munkások egy arra menő koldusod gyermekét, kit aztán az emelkedő falüredékbe állítottak. A Kreml építése szinte emberáldozatot követelt, kimendották, hogy a ki az építés megkezdésére kitűzött nap bajnalan, napfelkelte előtt a megjelölt építési területen mint első megjelenik: elevenen eltemetendő és a vérlázító parancs végrehajtása állítólag meg is történt. A későbbi kor megelőgedett már állat-áldozattal. A londoni Tower építésénél — mint egykorú írók közlik, — állatok vérvét oltották a felhasználandó meszet.

Az időmérés hajdan és most. A naptári napot még a középkorban is, nem éjféltől éjfélig, hanem naplementétől, naplementéig számították. Csak a rómaiak kezdték megkülönböztetni a nappali időt. A napnak egyes óráit Harun al Rusid különböztette meg egymástól, a Nagy Károly császárnak olyan órákat ajándékozott, melyek állítólag egy óraidőt is jelzett. A legrégebbi óra a nap-óra volt, azonban jelzése csak addig tartott, a meddig a nap sugarai világították. Később bomok és víziórákat szerkesztettek. A víziórák igen drágák voltak, s így a bomokorra sokkal elterjedtebb volt. A bomokóra kettős üvegből állott s a homok az egyikből a másikba folyt le, még pedig vagy egy óra vagy három óra alatt. A bomok lefolyását a toronyokban naponként háromszor jelezték barangozással, reggel hat órakor, déli tizenkét órakor és esti hat órakor. Néhol a délutáni négy órát is jelezték. A toronyban egy szerzetes figyelt a bomokórára és a bomok lefolyása után az órát megforrítottta, hogy a bomok a másik türes részbe ömöljék. Már a XI-ig században a templomtornyokban kerék-órák voltak. Ezt is valószínűleg valamelyik szerzetes eszelte ki. Az óra lapján azonban a naptári nap óraszámait voltak felírva, tehát 1—24-ig. Legelőször a fél napi jelzés az Olaszországban használt órákon található fel. Ezt a jelzést később más országokban is követték és végre általános lett. Még a XVI-ik századbeli olasz írók 24 órát írtak, így Cellini azt írja egy helyen: „az óra 14-et ütött a midőn a vacsorát olvagoztu.” Ez a mostani óra szerint d. u. hat órát jelent. A XV-ik század vége felé Németországban már 12 órát jelző órákat használtak. De voltak olyanok is, melyek 24 órát mutattak. Régi toronyórája van Augsburg (1364-ből), Strasbourg (1370-ből), Nürnberg városának 1462-ből. Ezekon kívül már az asztronómiai órák is kezdtek használni. De nagyon divatban volt a zenélő-órák készítése is. Illeken volt a prágai városbáz toronyórája 1490-ből, mely még napjainkban is megvan. Valóságos remekmű.

Hasonló a lübecki oltáróra a 12 apostolla, a kik minden órában megjelennek. A 12 órát jelző órák mindinkább elterjedtek, bár a toronyórák 24-et jelezték. De ezek is később az este hat órát, máshol nyáron hetet, télen nyolczat barangozással jelezték a hívőknek.

A hosszú életről. Talán semmi sem érdekelheti jobban az emberiséget, mint az élet meghosszabbításának kérdése. Sokat foglalkozott is már vele a tudományos világ, s legjobban Mecsnikoff, a párisi Pasteur-intézet aligazgatója írt róla, „Az élet meghosszabbítása” czímen komoly, figyelemreméltó könyvet. Mecsnikoff azt állítja, hogy az emberi élet jelenlegi átlagos ideje nem természetes s hogy az embernek sokkal tovább kellene élnie. Abból indul ki, hogy az állat és a növény néha csodálatosan nagy életkort ér el. Van sa, a mely ötezer éves, sőt a Cap Verde-szigetek egyikén van egy baobab, a melynek életkorát ennél is többre tesszik. A Kanári-szigeteken négyszáz évvel ezelőtt egy óriási sarkányfa pusztult el, a melynek csodálatosan vastag törzse beláthatatlan idők tanuja lehetett. 1230-ban egy csukát fogtak Angliában, a mely 267 évet élt. A londoni állatkertben van egy másfél száz éves teknősbéka. Ugyanott él, két papagály, a melyek közül az egyik kilenczvenháromt a másik százkét éves korában mult ki. A lúd is megér 80—100 esztendő, a sas és koselyű idősebb lesz száz évesnél. Az emberek közt is találunk néha igen nagy életkort. A statisztika szerint a Balkán-félszigeten 1906-ban ötezer száz évnél idősebb ember élt s Franciaországban évenként százötven ember hal meg száz évnél magasabb életkorban. Mecsnikoff szerint a halált a legtöbb esetben belső bacillusok okozzák, s az elmulás nem más, mint végkimerülés, a mely hasonlatos az álomhoz. A gazdag rendszerint tovább él, mint a szegény. Nagy befolyással van a szolid, józan életmód is az ember életkorára, ámbr itt is akad kivétel. Egy Politiman nevű sebész, a ki 1685-től 1825-ig élt, hasonlókorától kezdve minden áldott este leitta magát, Gascogne franciaország mészárosról pedig meg van írva, hogy ugyanezt hetenkint kétszer megeselekedte s mégis százhusz éves lett. Van a ki erősen visszaél a kávé és a dohány élvezetével s mégis jócskán megöregszik. Mindez azonban csak kivétel a szabály alól. Mecsnikoff azt állítja, hogy a ki sokáig akar élni, ne táplálkozzék nagyon bőven. Legjobb eledel a nyers tej, a melynek mikróbai ellenségei az emberi szervezet bacillusainak. Így tehát a nyers tej nemcsak táplálék, hanem antiszeptikus szer is. Fontos, hogy kerüljék a gondokat s az életet a vidámabb oldaláról tekintsük. Példaként említi Goethét, a ki minél idősebb lett, annál inkább optimistává vált. Ha e szabályokat figyelmebe vennénk, száz év, vagy még ennél is több lenne a természetes életkor.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre, továbbá a szolgálatnál kapcsolatos kérdésekre a szerkesztőség nem válaszol.

Ö. A torzódómesteri tanfolyam minden korfolytónál évenként jan. 1-én vaszi kezdődik. Tantárgyai: Szervezeti utasítás, Származási és Örgánizációs utasítás, Illetékek szabályzat, Főnöki utasítás, Számviteli utasítás és Utasítás a m. kir. csendőrségi nyagraktár számára; ezenfelül a vizagázónak a vizagánál egy szakaszon írásheli feladatot kell kidolgozni. A vizagán becsátás, illetéleg a tanfolyamba való bevezénylés feltételül a származásában ottöltött négy havi előzetes gyakorlati szolgálat képezi s így kérelmét még ez év nyarán kell előterjesztene.

Fenyvest Öreg zsandár. A szolgálati idő megszakításán nélkül

HIVATALOS RÉSZ.

Büntetőjogi döntvények.

Csalás.

Az a tényállás, hogy vidlott a sértetteknek valódi pénzért sokkal nagyobb értékű hamis pénzt ígért, e helyett azonban a sértettek csak csekély értékű cinklemezeket kaptak, a csalást megállapítja. Nem neheztelendő a védelemnek az az állítása, hogy a sértett feleket erkölcsileg elvezette, illetve, hogy maguk is bűncselekményt követtek el.

(Curia 1907 nov. 21. 8905/907. sz. a. I. Bt.)

Izgalom a papság és az urf. osztály ellen.

Az, hogy a meggyűlölettel jelen volt hallgatóság nagyobb része mint két anyanyelvű, a nádorl. magyar nyelvről beszédét nem értette, az izgalom tényállásánál sem változtat, mert a fennmaradó rész is megfelel a gyűlölet fogalmának. A szónok nyelvének értése az izgalom fogalmára nézve nem közömbös. — Azok a nyilatkozatok, hogy a papság nem követi Krisztus tanait, üzérkedik a vallással és a felekezeti gyűlöletet szítja, hogy az urak a népet jogaitól megfosztják és az adót és katonaságot a nép féken tartására használják, hogy a püspök sokszor a kevesebb adót szel, mint a szegény nép, — izgalom képeznek.

(Curia 1907 okt. 16. 8068/907. sz. a. I. Bt.)

Veszélyes kutyának szabadon hagyása által gondatlanságból okozott súlyos testi sértés.

Vádolt hatalmasan kifejlett kutyájának gazdája által ismert az a szokása volt, hogy járó-kelőkre még akkor is ráugrál, ha szájkosárral el volt látva. A kutyának, veszélyes természeténél fogva, szájkosárral való ellátása nem volt elegendő, hanem annak bekerített helyen vagy megkötve tartása lett volna szükséges. Ha ennek elmulasztása folytán a kutya ráugralt sértettre és ez ijedségében idegben lelapult, akkor a Btk. 310. §. első bekezdésében meghatározott, gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége megállapítandó.

(Curia 1907 decz. 10. 9479/907. sz. a. II. Bt.)

Ittas kocsi által gondatlanságból okozott testi sértés.

Az a körülmény, hogy a vádolt akkor, mikor a kocsiával a sértettel elgázolta, olyan fokú ittaságban volt, hogy a lovat nem volt képes a kellő elővigyázatossággal hajtaná, nem szolgálhat okul arra, hogy vádoltnak a cselekmény be ne számítassék, mert már akkor gondatlan volt, mikor megittasodott, bár tudta, hogy fogatát még hazza kell hajtaná.

(Curia 1907 nov. 28. 9176/907. sz. a. IV. Bt.)

Órszelálmítás.

A VI. sz. csendőrkerület területén a somogymegyei csurgói járásban fekvő Ihárosberény községben 1 órsvezető és 4 csendőrrel felállított új óra a folyó hó 1-é el szolgálati működését megkezdte.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi F. bénye 1907. évi december hó 31-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

postupiczi Kostka Pál ezredesnek, a VII. szárnú csendőrkerület parancsnokának, különböző alkalmazásokban teljesített kitünő szolgálatai elismerésül a 3. osztályú vaskorona-rendet díjmentesen legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Megbízott:

1908. évi január hó 15-ével:

Jelének Sándor, II. sz. csendőrkerneltbeli hadapródtiszt helyettes, a VI. szárnú csendőrkerületbe való áthelyezése mellett, a mohácsi szakaszparancsnokság ideiglenes vezetésével.

Előléptettek:

1908 január hó 1-ével:

a m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:
Schrancz Pál csendőr ez. őrmester őrsvezető címzetes őrmesterré.

1907 december hó 16-ával:

Az öt évi tényleges csendőrségi szolgálat befejezése után:

a m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:
Kész József csendőr, csendőr címzetes őrsvezetővé.

Katonai szolgálati jel.

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:
Póale Tivadar őrsvezető, 1907 nov. 5-én; Haszler Ernő ez. őrmester, 1907 decz. 27-én;

a m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:
Almási Károly csendőr ez. őrsvezető, 1907 decz. 26-án; Pip Sándor őrsvezető, 1907 decz. 24-én;

a m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:
Hegés Márton ez. őrmester, 1907 decz. 25-én; Szekeres Imre csendőr ez. őrsvezető, 1907 decz. 14-én és Tibodi László csendőr ez. őrsvezető, 1907 decz. 28-án, a II. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel előléptettek.

Magyarok! Pécs! Németek! Bécs!

A szolgálat érdeke

is megkivánja a pontos órát. Legnagyobb választék a legpontosabb órákról és divatos órázerekről képes árjegyzékemben, melyet ingyen és bérmentve küldök bárkinek, ki ezen lapra hivatkozik.

SCHÖNWALD IMRE, PÉCS, óráamest. és órázergy.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

a m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Elek Sándor, Papp Ferencz, Lele Gusztáv, Nagy Némedi István, Szilágyi Sándor, Drobina Sándor, Kiss István, Hári József, Nagy Kálmán, Péter Zeigmond, Czibulya György, Király János, Kiss János, Argius Aurél, Mester János, Szobó Albert, Bagi Ferencz, Kurcsi István, Fejős György, Balázs György, Radikóvits Jeremiás, Werli Márton, Simonyi János, Stark István, Lúzlí Antal, Kopasz Gergely, Berzsán Demeter, Moldován János, Bakos Mihály, Morár Demeter, Nagy József, Veres Dávid, Szöcs Mihály, Komert János, Preidt Ede, Finta Dezső, Bálint Lajos és Sülő András csendőrök.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Papp Sándor járásörmester és *Dávid József* cz. örv. 3—3 darab 10 koronás arany lovaglási jutalomdíjban részesítették.

Névváltoztatás.

Slavonits János, II. sz. csendőrkerületbeli csendőr vezetőknévét, a m. kir. belügyminister úrnak 1907. évi december hó 7-én kelt 117423/V-b. számú engedélye alapján „*Sági*”-ra változtatta.

Házasságra léptek:

Tóth Kálmán András hadnagy, *Andrássy Anna* úrbölggyel, 1907 decz. 25-én, Nagykárolyban.

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Bagyó Antal cz. örmester, *Moórék* Elizával, 1907 decz. 26-án, Nyárádszentbenedeken.

Fosztó Gyula örsvezető, *Göncz Rózával*, 1907 decz. 26-án, Nagyajtán.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Marinkás József örsvezető, *Kohut Mária* Annával, 1907 decz. 30-án, Hevesen; végül

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Nagy György örmester, özv. *Zsirai Miklósné*, szül. *Eöry Eszterrel*, 1907 decz. 28-án, Pujon.

PÁLYÁZATOK.

Egy kezelői állás az 5. hadtestparancsnokságnál. Fizetés 960 korona. Törvényszerű lakpénz és 120 kor egyenruházati pótlék egyszerismindenkorra, szolgálati ruha beszerzésére. Feltételek: német nyelv szóban és írásban, magyar nyelv ismerete. Kérvények az 5. hadtestparancsnoksághoz 1908 jan. 31-ig.

Egy irtóki állás a szatmárnémetii járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a szatmárnémetii törvényszék elnökéhez 1908 febr. 4-ig.

Egy irtóki állás a verebélyi kir. járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Próbaszolgálat. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények az aranyosmaróti kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi február hó 6-ig.

Egy irtóki állás a szerdahelyi kir. járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a nagyszébeni kir. törvényszék elnökéhez 1908 febr. 6-ig.

Két központi irtóki állás Szatmár vármegye alispáni hivatalánál. Fizetés 1400 korona. Lakpénz 260 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Szatmár vármegye főispánjához címzett kérvények Szatmár vármegye alispánjához 1908. jan. 25-ig. A nyugdíjazás esetében követendő eljárásra a honvédségi Rendeleti Közlöny (Szabályrendeletek) 1907. évi 14. számában 3833/eln. sz. alatti körrendelet irányadó.

Egy szolgálói állás a kolozsvári m. kir. Ferencz József Tudományegyetem törvényszéki orvostani intézeténél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Természetbeni lakás és ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Járasság írásbeli teendőiben. Kérvények a kolozsvári tudományegyetem rektori hivatalához 1908. évi január hó 31-ig.

Egy hivatalos szolgálói állás az oklándi járáshíroságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 160 kor. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a székelyudvarhelyi kir. törvényszék elnökéhez 1908 febr. 14-ig.

Egy hivatalos szolgálói állás a nagyszalontai, esetleg más m. kir. adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 kor. Lakpénz pótlékkal 180 korona. Ruhailletmény 60 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a nagyváradi m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1908 jan. 31-ig.

Egy hivatalos szolgálói állás a szentendrei adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 160 korona. Ruhailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a budapestvidéki m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1908. jan. 30-ig.

Egy hivatalos szolgálói állás a huszti adóhivatalnál. Fizetés 500 korona. Lakpénz 100 korona. Ruhailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Egy évi ideiglenes alkalmazás. Kérvények a máramaros-szigeti pénzügyigazgatósághoz 1908. évi február 18-ig.

Egy polgármesteri huszári állás Temesvár városnál. Fizetés 840 korona. Szabad lakás és egyenruha. Magyar

Kényelmes
havi részletfizetésre

Képes hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

hegedűk, gramofonok, fuvalák, czimbalmok
a legköltségteljes, leg-
jobb gyártmányok.
Önműködő, forgatható hangszerek.
Előzékeny kiszolgálás, méltányos üzleti elvek.
Dús választékt!

ELEK és TÁRSA BUDAPEST, Károly-körút 10. sz.

nyelv szóban és írásban. Német és román, vagy szerb nyelv ismerete. Számolásban való jártasság. Kérvények Temesvár város tanácsához 1908 jan. 31-ig. A nyugdíjazás esetében követendő eljárásra a honvédségi Rendeleti Közlöny (Szabályrendeletek) 1907. évi 14. számában 3833/eln. szám alatt közzétett körrendelet irányadó.

Egy központi irtóki állás Borsod vármegyénél. Fizetés 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a vármegye főispánjához 1908 évi február hó 2-ig.

Egy központi hajdui állás Pozsony vármegyénél. Fizetés 600 kor. Lakpénz 255 korona. Természetbeni ruházat és mellékilletmények. Magyar nyelv szóban és írásban. Német és tót nyelv ismerete. Kérvények a vármegye alispánjához 1908 febr. 1-ig.

Szolgai állások a m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetőségénél:

1. Két hivatalsszolgai,
2. Három állomásmálházói,
3. Négy váltókezelői,
4. Egy lámpakezelői,
5. Négy pályáőri.

Fizetés 600—800 korona. Lakpénz 150—300 korona. Valamennyi állással természetbeni egyenruházat. Az 1., 2., 3. és 5. alatti állások a végleges kinevezés elnyeréséig 2 korona napibérrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. A hivatalsszolgai állás kivételével bat havi próbaszolgalat.

Ezenkívül:

- ad 2. a vasuti személy- és közbiztonsági szabályzat ismerete;
- ad 3. a váltóőri szolgálatra vonatkozó utasítások ismerete;
- ad 4. a vasuti személy- és közbiztonsági szabályzat s a lámpakezelés ismerete;
- ad 5. a pálya jókarban tartásának s a pályáőri utasításnak ismerete.

Továbbá:

Altiszti állások a m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetőségénél:

1. Egy szertárnoki,
2. Két állomásfelügyelői,
3. Két raktárnoki.

Fizetés 1200 korona. Lakpénz 250—500 korona. Természetbeni egyenruházat. A végleges kinevezés elnyeréséig a 2. és 3. alatti állás 2 korona napibérrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Ily vizsga biányában vasuti altiszti képesítő vizsga. Hat havi — az állomásfelügyelői álláshoz pedig egy évi — próbaszolgalat.

Ezeken kívül:

- ad. 1. anyagszerkezési vizsga;

ad 2. távírdai, forgalmi és kereskedelmi vizsga s felhatalmazás az önálló forgalmi szolgálatra;

ad 3. kereskedelmi vizsga;

A katonai szolgálatból közvetlenül a szolgálat folytonosságának megszakítása nélkül a vasuti szolgálatba átlépő igazolványosoknak, — feltéve, hogy átlépésükkor 45. életévüket még túl nem haladták — a katonai szolgálatban 24-ik életévükön túl eltöltött idejük a vasuti szolgálatban való véglegesítéséknél, nyugdíjjogosító idejükbe beszámíttatik és ezen beszámítandó katonai szolgálati időért az államvasuti nyugdíjintézeti alapszabályok szerint járó utánfizetéseket, nemkülönbén a nyugdíjintézetbe való belépéskor fizetendő felvételi díjat a közös hadseregbeli, haditengerészeti, honvédségi és m. kir. csendőrségi, valamint a darabonttestőrségeknél szolgált igazolványosokért az államkincstár, illetőleg az udvartartás vállalja el.

Ellenben az okkupált tartományok csendőrségének igazolványos altisztjei, a m. kir. horvát-szlavon csendőrigazolványosok, az okkupált tartományok katonai csapataiban szolgált boszniai és hercegovinai illetőségű igazolványos altisztek, ugyszintén azok is, kik a Horvát-Szlavonországokban létező ménesintézeteknél és ménetelepeknél szolgáltak, ezen utánfizetéseket megfelelő bavi részletekben sajátjukból fedezik.

Kérvények a m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetőségébe 1908 jan. 28-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a kaposvári törvényszéknél. Fizetés 600 korona. Rubailletmény 100 korona. Természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a kaposvári törvényszék elnökéhez 1908. évi január 28-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a dési kir. ügyészségnél. Fizetés 600 korona. Lakpénz 180 korona. Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a dési kir. ügyészséghez 1908 jan. 25-ig.

Egy hivatalsszolgai állás a kismartoni adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 180 korona. Rubailletmény 60 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a soproni pénzügyigazgatóságához 1908 február 5-ig.

Egy irtóki állás a nagyváradi törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a nagyváradi törvényszék elnökéhez 1908 január 26-ig.

Egy iskolaszolgai állás az állami tanítóképző intézetnél Baján. Fizetés 600 korona. Természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Számolás. Kérvények a bajai állami tanítóképző intézet igazgatóságához 1908 január 25-ig.

Egy folyamfelügyelői állás az aldunai m. kir. hajózási batóságánál Orsován. Fizetés 800 kor. Lakpénz 120 korona. Személyi és lakpénzpótlék, irodaátalány. Magyar nyelv szóban és írásban. Egyszerű fogalmazásban való jártasság. Ideiglenes alkalmazás. A kinevezett

véglegesítésre csak az esetben tarthat igényt, ha az előírt szakvizsgát egy év alatt letette, vagy a kassai víz-mesteri iskola három éves tanfolyamát elvégezte. Hajózáshoz és rajzoláshoz jártasság előnyben részesülnek. Kérvények az aldunai m. kir. hajózási hatósághoz 1908 febr. 20-ig.

Egy hivatalozgalmi állás a nagyváradi ítélőtáblánál. Fizetés 600 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban, Könyvmdakezelésben való jártasság. Kérvények a nagyváradi ítélőtábla segédhivatali igazgatójához 1908 február 7-ig.

Két hivatalozgalmi állás a belügyminiszteriumnál. Fizetés pótlékkal 700 kor. Lakpénz pótlékkal 300 kor. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a belügyminiszteriumhoz 1908. évi január 27-ig.

Egy iskolaszolgalmi állás a dévai állami tanítóképző intézetnél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Természetbeni lakás, fűtés és világítás. Magyar nyelv szóban és írásban. Ideiglenes alkalmazás. A vallás- és közoktatásügyi miniszterhez címzett kérvények nevezett intézet igazgatóságához 1908 jan. 30-ig.

Több pénzügyőri vigyázói állás a nyitrai pénzügyigazgatóság területén. Napi zsold pótlékkal 2 korona. Laktanyaszerű elhelyezés. Ruhaátalány 100 kor. Szabályszerű mellékletmények. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a nyitrai pénzügyigazgatósághoz 1908 február 29-ig.

Három irodasegédtszti állás a belügyminiszteriumban. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 600 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Német nyelv. Négy középiskolai osztály. Ügykezelésben való jártasság. Kérvények a belügyminiszteriumhoz 1908 január 27-ig.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

Avonatok indulása Budapest nyugoti p.u.-ról. Érvényes 1907 október hó 1-től.

Délelőtt				Délután			
vonat-szám	óra	perc	vonat-nemű	vonat-szám	óra	perc	vonat-nemű
102	1 00		kel.ost. esprv.	6704	12 05		szv.
146	3 35		szv.	166	12 15		*
712	3 50		*	128	12 25		*
182	5 00		*	4110	12 40		*
170	8 15		*	158	1 10		*
1402	6 30		*	5114	2 45		*
6502	6 40		*	126	3 15		*
148	8 35		*	160	2 20		*
1404	7 20	gy.	szv.	701	2 25	gy.	szv.
104	8 00		*	120	2 30		szv.
152	8 45	szv.	*	104	2 40		*
212	8 20		*	720	2 45		*
116	9 20		*	6504	2 50		*
154	9 30		*	106	3 00	gy.	Wien, Paris
708	9 40	gy.	*	162	4 15	szv.	Rákospalota-Újpest
1506	11 15	szv.	*	120	4 25		Nagyváros
1560	11 20		*	716	4 30		Szeged, Szolnok
				108	5 15	gy.	Wien
				164	6 10	szv.	Rákospalota-Újpest
				4106	6 15		Esztérgom
				124	6 20		Párkány-Nána
				722	6 20		Cegléd, Szolnok
				722a	6 45		Monor
				1406	6 55	gy.	Warsau, Berlin,
				6506	7 10	szv.	Pozsony
				166	7 15		Rákospalota-Újpest
				182	7 50		Vár
				710	8 05		Bukarest, Bázis
				168	8 30		Rákospalota-Újpest
				4108	8 55		Esztérgom
				118	10 00		Wien, Paris
				706	10 10	gy.	Szeged, Bázis
				1408	10 30	szv.	Bukarest
				714	10 35		Zsolna, Berlin
				902	11 20	kel.ost. esprv.	Kiskunfélegyháza
				702	11 20	kel.ost. esprv.	Belgrad,
							Konstantinápoly
							Bukarest,
							Konstantinápoly

A vonatok indulása Buda-Császárfürdőről

vonat-szám	óra	perc	szv.	hová
4002	6 00		szv.	Esztérgom
				4010 12 20 szv. Dorog
				4014 1 55 * Párisába
				4004 2 20 * Esztérgom
				4006 6 06 * Esztérgom
				4008 8 30 * Esztérgom

A vonatok érkezése Budapest nyugoti p.u.-ra. Érvényes 1907 október hó 1-től.

Délelőtt				Délután			
vonat-szám	óra	perc	vonat-nemű	honnan	vonat-szám	óra	perc
701	12 50		kel.ost. esprv.	Konstantinápoly	155/a	12 05	szv.
721	5 30		szv.	Bukarest	155	12 55	*
148	5 25		*	Cegléd	708	1 15	gy.
721/a	5 45		*	Dunakeszi-Alag	183	1 20	szv.
4109	5 50		*	Monor	103	1 40	gy.
6505	6 00		*	Dorog	107	2 10	szv.
6701	6 15		*	Lajosmizse	159	3 05	*
145	6 25		*	Szolnok, Cegléd			
1407	6 35		*	Rákospalota-Újpest	6507	3 15	*
217	7 05	tszisz.	*	Berlin, Zsolna			
709	7 15	szv.	*	Párkány-Nána	6708	4 15	*
4101	7 20		*	Bukarest,			
147	7 35		*	Bázis	105	4 50	*
117	7 45		*	Esztérgom	161	5 10	*
6501	7 50		*	Rákospalota-Újpest	115	5 55	*
149	7 55		*	Wien, Berlin	707	6 30	gy.
181	8 10		*	Paris, Wien	163	6 50	szv.
718	8 20		*	Kiskunfélegyháza	105	7 00	gy.
705	9 15	gy.	*	Páris, Wien	711	7 10	szv.
1403	9 25		*	Kerekesmet	4111	8 05	*
4103	10 10	szv.	*	Lajosmizse	165	8 20	*
153	10 20		*	Wien	125	8 45	*
716	10 40		*	Párkány-Nána	107	9 05	gy.
119	10 50		*	Wien	4107	9 25	szv.
				Szeged, Szolnok	1405	9 45	gy.
				Esékújvár	6503	9 55	szv.
				Esztérgom	167	10 15	*
				Rákospalota-Újpest	129	10 15	*
				Szeged	723	10 50	*
				Konstantinápoly	901	10 55	kel.ost. esprv.
				Belgrad	101	11 00	kel.ost. esprv.
				London, Ostende,			
				Paris, Wien			

A vonatok érkezése Buda-Császárfürdőbe.

vonat-szám	óra	perc	szv.	honnan
4009	5 55		szv.	Dorog
4001	7 35		*	Esztérgom
4003	10 20		*	Esztérgom
4005	1 20		szv.	Esztérgom
4011	8 15		*	Párisába
4007	9 45		*	Esztérgom

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egerem-utca 4 sz.

Néhány szó a bűnről.

Irtó: *Préssly Lóránd* csendőrhadnagy.

III.

(Befejező közlemény.)

A rosszra csábító inger, a hajlam s a szenvedély akadályozzák a jellem erősödését és tüpot nyujtanak a bűnök elkövetésére s vezetnek az elzúllásra. De nemcsak ezek, hanem még sok egyéb melléktényező (melyeket az előbbi közleményemben említett idős altiszt «körülmények» gyűjtőnév alá foglalt) elősegítheti a küzdő ember bűnbejutását. Két ilyen fontosabb és számottevőbb tényezőt felemlitek már csak azért is, mert kétséget sem szenved, hogy hatalmas forrásai a bűnözésnek.

Egyik a vallástalanság, vagy a vallásos nevelés hiánya volt, a másik a nyomor. Inkább külső tényezőknek tekinthetők ezeket, noha a vallás határa első sorban s lelkiek terén nyilvánul.

A vallás erőforrást képez a bűnök ellen, erkölcsileg nevesít, képesíti az embert az életküzdelmekre, sőt a győzelemre is; másrészt sok esetben visszatartja a bűnök elkövetésétől vagy legalább is mersekli szenvedélyes kitérésseiben. A vallástalanság pedig a rossz hajlamok kifejlődését elősegíti, az életküzdelmekre képtelenné tesz, hatványosan hat az ember értelmi, érzelmi es erkölcsi világára. Ezt szűkegtelen példával megvilágítani, mert ha olvasóim fáradtságot vesznek önmaguk es környezetük vizsgálására, belátják, hogy a vallás mindig óvja az embert a bűnök elkövetésétől s ha a vallásos ember bűnözésre vetemedik is, bűnével meg nem alkuszik, a rossz hajlamok elleni küzdelmekben erősen áll s hogy vallásos lélekben a bűnök elkövetésére csábító hajlamnak az erős akarat nyakát szegi. Önként értetődik, hogy nem mindig, mert — mint a magyar példaszó mondja: «szentet is láttunk már megbólni», — de a bűnösek 60%-ban igen. Bizonyos vagyok benne, mert a hány esetet eddig megfigyeltem, mindegyiknél azt tapasztaltam, hogy az úgynevezett «bivatasos», vagy szolgálati utasításunk meghatározását használva: «szokásos» büntettek lelke sivár a vallástalanságtól. Már pedig ott, hol az ember lelke üres, neto is kereshetünk es találhatunk mást, mint az latentől elfordult ember szomorú vergődését, fetregését a bűnben s annak szennyében. Ha nem tudnám, hogy

milyen rombohást vitt már eddig elé is végbe a vallástalanság s az ezzel karöltve járó erkölcsi romlottság, mely családot, városokat, sőt hatalmas nemzeteket is tett tönkre, söpört le a földszinéről, akkor nem tértem volna ki erre, mint a bűnök hatalmas forrására, mely — sajnos — ma is napról-napra jobban es jobban szedi a maga áldozatait.

A nyomor éppen olyan hatalmas, mint veszedelmes forrása a bűnöknek. A nyomorgó testileg satnyul, a testi elsatnyulás pedig nemtelen vágyukat ébreszt, a szenvedélyeket feltüzeli, a lelki egyensúlyt megbomlasztja s a nyomorgót bűnbe kergeti. S annál rosszabb, ha előbb valaki kellő nevelésben részesült, s annak kell később nyomorban sinlődnie. Az keservesen érzi a nyomor szomorú következményeit, elkeseredik s embergyitölővé lesz. Ezekből alakul azután ki a «szélhámósok», a «szüllött existenciák» osztálya, mely görbe utakon halad, mivel az egyenes uton, a tisztesség ösvényén nincs mit keresnie. Rendszerint alkoholizmusra adja magát es ez képesíti őt arra, hogy kiölje lelkéből az emberi méltóság utolsó maradványait is. S az ilyen «existencia» — kikkel az életben olyan gyakran találkozunk — a bűnök elkövetésében — már tanultságanál fogva is — olyan furfanggal dolgozik, hogy a legügyesebb es körültekintőbb nyomozót is csuffá teszi a nyomozások közben. N. városban 1906. év őszén történt, hogy egy detectivet állásától kellett elmozdítani bűnös üzelmek miatt. A detectiv nős volt es családos. Mult év végén mint egy veszedelmes szélhámós banda fejét es értelmi szerzőjét tartóztatták le hosszas es már eredménytelennek látszó nyomozás után. Ő volt a tudatlan, a gyengébb bűnösök tanítója s nevelője, a ki a rendőrségnél szerzett tapasztalatnival kijátszotta s hónapokon át lehetlenné tette az utánna nyomozók munkáját. Volt tisztességes állása, de nem tudott megmaradni az állása nyujtotta korlátok között. Állítólag családjá s annak eléggé költséges fenntartásu. állását vesztve pedig a nyomor kergették a bűnözésbe. Önmagával a szegyenbe rántotta családját es értatlan gyermekeit is.

Ha azokat a fojtó légpárával telt, nyirkos, sötét földüregeket s azok kiéhezett, sárga, bosszú arcú lakóit képzeljük magunk elé, — megértjük es fel tudjuk fogni kétségbeesztő voltát a nyomornak. S a hol ez uralkodik,

Villamos es gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olyan finom es jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkész-tője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, hár, stb., mint **Reményi** igazabb kérgörjegyzékét át nem olvasa, mely ingyen es bérmentve küldetik **Budapestre**, **Király-u. 58.** Külön költségvetés díjlatlanul. Kivétel a világ minden részébe ugyyan es kiskisnyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen es olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kéréndő.

ott nincs értéke sem a törvénynek, sem a vallásnak, sem az erénynek. A bűn, a gonoszság burjánzik ott és elhatalmasodott szenvedélyek tartják bekóban az áldozatokat. Azért nevezem ezeket is e néven, mert ha már önhibájuk folytán kerülnek a nyomor karjaiba, akkor menthetlenül annak romlott levegőjében vagy levegője által pusztulnak el. És ez átöröklődik apáról fiúra és így tovább. A tapasztalás igazolja, hogy az ilyen körből nemcsak testileg, de lelkileg is romlott egyének kerülnek az Élet forgatagába.

A vallástalanság a nyomor tehát előterbe nyomulnak akkor, a midőn a bűnök forrásait kutatjuk. Az előbbi mint a lelki-, utóbbi pedig mint a testi élet ellen-sége. A vallástalanság legtöbb esetben a felvilágosodottság fattyuhajtása, a nyomor pedig a fényűzés és az élvezni vágyás szomorú következménye. S aggódo szemmel láthatjuk, hogy éppen manapság is veszedelmes arányokat ölt mind a kettő. Szinte határtalan könnyelműséggel és az előrelátás teljes hiányával rohannak vesztükbe az emberek. Mohón falják a szenylapok izgató, de ferdeirányú cikkeit; gyűlölik az államot, mely fegyverrel is vedi törvényeit; gyűlölik a vallást, mely tilalmaival bosszantja; gyűlölik a nevelő embertarsakat, mert jó tanácsokkal zaklatják; gyűlölik a vagyonos és értelmi osztályt, mert ők képtelenek akaraterjük hiányában boldogulni s nem szívesen látnak maát jólétben, rendezett viszonyok között. Az anarchikus és socialis mozgalmak csak ezek elhatalmasodását segítik elő. Lehetséges, hogy eljön az ideje annak is, hogy eszere tér a megtévesztett, elkábított ember, magába tér és okulva szomorú tapasztalatain erős leendő a bűnökkel szemben megküzdeni.

Egy B. megyei községben öt-hat évvel ezelőtt a lakosság erkölcsi romlottsága és iszákosság szülte züllöttsége csendőrök sürgős felállítását követelte. A népdologkerülő volt és így a lopások, testisértések sth. éppen ebből kifolyólag napirenden voltak. Az örs négy fővel kezdette meg működését. Mindegyik tagja hivatása magaslatán állott, azonkívül pedig példásan viselkedtek is magukat. Az őrsparancsnok értett a konyhakertészetbe, caendőrei pedig előszeretettel segítettek — szabad idejükben — a nagyobb kertjüket gondozni és művelni. Magától a község jegyzőjétől hallottam, hogy a lakosság látva a konyhakertészet gyümölcsöző voltát, kedvet kapott a munkához s a paragon hagyott kertek lassankint művelés alá kerültek, a munka elfoglalta az embereket, a korcsmázástól elszoktak, a bűnesetek száma hónapról-hónapra apadt s ma a lakosság csak áldhatja az örs onnan már talán elkerült tagjait, kik a boldogulás útját mutatták meg nekik.

A példa, melyet felhoztam, bizonyítja, hogy a csendőrség legényeknek módjában áll az emberekre nemesisítőleg hatni, jó példával előljárni és a követésre serkenteni a nehézségekkel küzdő embereket.

Láthatjuk azt is, hogy amennyire hajlamosítva van az ember a rosszra, éppen úgy érzéke van a jóra is és rendes viszonyok között kizárólag rajta áll és tőle függ, hogy az egyenes uton megmaradjon és egyéni érvényesülését biztosítsa. Minél magasabb és előkelőbb szellemi és erkölcsi javakkal rendelkezik valaki, annál inkább módjában áll az életharczot eredményesen megvívni. Ha a Multat összemérjük a Jelennel, talán a műveltség terjedésében, az értekek finomodásában, a gondolkodás tisztulásában reményt táplálhatunk arra, hogy nemesebben fog gondolkozni és cselekedni a Jövőben az emberiség.

Küzdelem az eredményért.

Irta: Máthé Miklós torzsőrmeister,

Hogy mennyit kell küzdeni, szenvedni és fáradni a csendőrnek, úgy szellemileg, mint fizikailag, míg egy eredményt biztosít és míg azt az erkölcsi sikert elérheti, hogy a tettes ne csak az igazságszolgáltatás kezébe kerüljön, hanem hogy az azt el is ítélhesse: arról kötelet lehetne írni.

Mert azt, hogy valakit feljelentünk, vagy elfogunk, meg nem lehet teljes eredménynek tekinteni. Az eredmény csak akkor tekinthető igazi eredménynek, ha a tettes a kiderített s beszolgáltatott adatok alapján el is ítéltetik. Itt meg van az erkölcsi siker.

Egyikünk egyféle, másikunk másfeleképpen küzd ezért, de nem is hiába.

Ez a csendőr egyedüli kincse, gyönyörűsége, büszkesége.

A Szabara sivatagjain eltikkadt utazó nem örülhet jobban az elért oázisnak, sem a természet kutatója egy korszakot alkotó felfedezésének, mint a csendőr egy elért eredménynek.

Fáradtságos, tikkasztó utakat tesz ő is, nagyon sokszor éhen szomjan; pihenés és hajlék után áhitozik, de üzi, hajtja a vágy az eredmény után. Összeszedi minden tudását, tehetségét, kombinál, számít, következtet, egyik gyanúkat a másik után dobja sutha, míg végre rátalál az igazira s ekkor teljes a siker.

Csak látni kell ekkor a csendőrt. Felejtí a fáradtságot, a nélkülözést, az éhséget, a szomjuságot s mintha újjászületett volna, derűs arccal, csillogó szemekkel s büszkeségtől duzzadó kebellet teszi meg jelentését előljárójának az elért eredményről s meg az étkezés és pihenés se esik jól neki, míg eme nyomozásu, küzdése, fáradozása közben észlelteket és tapasztaltakat társainak el nem mondja.

Ihat még ha egy, hosszú időn át alaposan gyanúsított egyénre tudja rábizonyítani a tettességet. Akkor teljes a dicsőség.

Ilyen alaposan gyanúsított egyén, akiről majdnem

A legjobb órák,

legszilárdabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, úgy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

mindenki, a csendőr is, más is, szinte határozottan tudni véli, hogy nem igaz uton szerzett vagyomból él, minden örskörletben található egy-kettő, néhol több is. Ez pedig sokkal több dolgot ad a csendőrnek, mint az ismert közártalmu.

Utóbbiakkal szemben, még a mostani korlátozások mellett is, könnyü eljáráni a csendőrnek, mert a veszélyvel járó késedelem okot és jogot ad neki erre. De nehéz ám a helyzete a hüncselekmények elkövetésével folyton csak gyanusított egyénnel szemben, mert az ilyenek rendszeren a jobb módúak közé tartoznak s feltűnő gyanusítás, vagy kevésbé indokolható zaklatás folytán megsértett tekintélyük rehabilitálására sem költséget, sem fáradságot nem kimélnék. Sőt sokszor még a csendőr buzsa velük szemben a rövidebbet.

Évekig kell utána járni, pusztolni, kutatni a csendőrnek, míg egy ilyen egyén összeköttetését, büntársait és esetleges orgazdáit kiderítheti. Addig pedig, míg ezeket ki nem derítette, nem is léphet fel vele szemben eredményesen, mert csak kudarcot vall. És ez, különösen a kishitű és kevésbé kitartó csendőrnek rontja az ambícióját s kedvetlenné teszi a további nyomozáshoz.

Egy ilyen — csendőri szempontból — általánosan gyanusított egyénről lesz szó jelen cikkemben; a kivel annak idején való elődeim barátkoztak is. Természetesen azok és akkor, a kik előtt és a mikor még nem volt az illető gyanusítva. A későbbiek már folyton gyanusították, kutattak, nyomoztak ellene, de eredménytelenül. Sohasé tudtak rábizonyítani semmit. Gazdag rokonai és széles kiterjedésű összeköttetése miatt ment ez nehezen. Végre is az én őrsparancsnokságom idején, sok küzdés, sok fáradság után sikerült öt leleplezni és kideríteni róla, hogy a lopásoktól, betörésektől és az orgazdaságtól nem idegenkedik, sőt szeretett foglalkozása ez.

Nem volt ez valami országra szóló esemény és csak az a raffinaltság teszi érdekessé, a mit ez az ujszülött közártalmu velünk szemben kifejtett még a legutolsó perczen is, csakhogy az elért eredményünket és azt az erkölcsi sikeriünket, hogy elítélhessék, megbiusítsasson.

Tárláron voltam akkor őrsparancsnok s csak pár héttel előbb lettem a szomszédos Kiskunmajsáról odabelyezve. Egy éppen véglegesített és egy próbacsendőröm volt. Örskörletünk egyike volt a legmozgalmasabbaknak, ugyszólván egymás kezébe adták panaszosaink a bilincset. Közártalmuinknak és gyanusítottainknak a kecskeméti, szegedi és szabadkai határbeli basonló alakokkal volt összeköttetése. Mind olyan helyek, hol a csendőr még akkor csak sok utána való járással, kísérközölhető engedélyvel nyomoztatott s így is csak ritkán eredményvel, mert — ritkán járván ott — nem szerezhattünk alapos személyi és helyi ismeretet.

A sors mégis könyörült rajtunk. Kéréssemre, kevéssel utánam, odahelyeztetett néhai Abbai János csendőr. S miután ő már akkor több minl 10 év óta működött azon a környéken és zsebében hordta a környékbeli közártalmuaknak és gyanusítottaknak neveit és azok összeköttetéseire vonatkozó adatokat: helyzetünket nagyon megkönnyítette.

Már az ő otléte alatt történt, hogy egyik juniusi reggel, mikor még ágyban voltunk, beront az irodámba egy gazdálkodó forma ember s be sem várva, hogy kikászolódjam az ágyból, rákezd siralmas bangon, hogy tönkretették, koldussá tették, mert azon éjjel szanki tanyai lakásának a falát kiásták ismeretlen tettesek s onnan néhány zsák kenyérnek való lisztet, egy pár oldal szalonnát, bust, tésztának való lisztet stb. kihordva, kocsira rakták és eltolvajolták.

Kérdezősködéseimre aztán megnevezte a felismerhető tárgyakat s különösen két darab fehér vászon lisztzacskóra hívta fel figyelmünket, a melyen olyan jel van, a mit a tolvaj nem vehet észre. A zacskókba ugyanis tentával egy öt koronásnyi kör s abba egy kereszt volt írva még ujkorában s ez a sok mosás által már úgy kifakult, hogy csak úgy volt észrevehető, ha a világosság felé tartottuk. Ez volt az egyetlen bünjel az egész lopott holmi között, a mi nyomra vezethetett bennünket, mert tudvalevő dolog, hogy a liszt, a hus, a szalonna, mind oly tárgyak, a mikhez való tulajdonjogát a károsnak, csupán azon az alapon, hogy ő majd felismeri s hogy ugyanezen az alapon a tettes el is ítéltesék a törvény nem igen akceptálja.

Még megjegyezte a panaszos, hogy jó lenne, ha sietnének a legényeim, hogy harmat száradatja előtt a kocsinyomon haladhatnának a tettes után.

Küldtem is Abbait az egyik fiatal csendőrrel azonnal s később a másikkal magam is utánuk mentem. Hanem a kocsinyomok megtalálása bizony nem sokat eredményezett.

Elmentünk mi azonban egész a kecskeméti határig, kaszálókon, legelőkon és szántóföldeken keresztül. Megmértük a keréktalpak szélességét, a kerekok kajszulását, t. i. azt a görbe nyomot, a mit a hátulsó s kítágult agyu kerék hagyott maga után, mind nem ért az semmit. A kecskeméti határszél közelében levő szanki tanyán a kocsi a szérüre hajtott, ott egy kanyarodást tett és azután kibajtott a dülőtra. Itt aztán vége lett a nyomon való további haladhatásnak, mert az ut nagyon homokos volt és mert akkorára több kocsi is járt ott. Eddig a tanyáig a tettesek, sem lakott sem járt helyet, vagy utat nem érintettek.

Az említett tanya tulajdonosa beismerte, hogy akkor éjjel, egészen virradtig az udvaron feküdt, de tagadta, hogy az udvarára jött kocsit észrevette volna.

Tiszteséges, becsületes ember volt, nem tudtunk meg

Fekete könyv

eredeti bűnügyi és detektív-történetek gyűjteménye.

Irtó dr. trüthi Soma. Eddig a következő kötetek jelentek meg: I. A vén kopó. II. Világvárosi bűnök. III. Tusár mester. IV. Az éjszakai Budapest. — Sajó alatt: V. Az urongok világa. VI. Híres szállamosok. VII. Tusár külföldi sikerei. VIII. Gyanus oribat-neják. IX. Mik történtek a föld alatt? X. Modern betyárok. — Minden kötet 200 oldal terjedelemmel.

Ára kötetenként csak 2 kor. A teljes 10 kötetből álló sorozat 20 K. — *Magrandalható 2 koronás havi részlejtetésre is!* — KUNOSSY, SZILÁGYI és TÁRSA könyvkiadóhivatala, Budapest, IV., Semmelweis-utca 14. Nagy képe - könyv- és kép-árjegyek ingyen és bérn.

felőle semmit, a miből bűnpártolással gyanusítottuk volna; nem is találtunk nála semmiféle bűnjelt, tehát kénytelenek voltunk elhinni állításait.

Tovább mentünk.

Már ekkor tudni véltük, Abbai pedig határozottan állította, hogy a tettes nem lehet más, mint a szintén szanki batárbeli Szelezcki János. Ez a következtetés, illetve állítás, mint később beigazolódt, nagyon helyes volt, de meg volt az az egy hibája, hogy még akkor nem volt semmi alapja. Mert a mi emberünk is aféle gyanúsított ember volt, a kire mindenki vagy legalább is nagyon sokan tudtak gyanus dolgokat mondani, de bizonyosat senki se. A saját tanyáján lakott és ha gazdának nem is volt mondbató, mégis úgy látszott, hogy abbol, a mije van, tisztességesen megélhet. Gazdag rokonai is voltak, csak hogy ezeknek is éppen olyan rossz volt a hírük, mint neki, de még addig büntetve sem ez, sem amazok nem voltak.

Abbai sok mindent tudott rájuk, de természetesen hallomásból ő is.

Gyanúsítottként volt nyilvántartva az örsön is, mint a ki különösen lopásokkal foglalkozik, nyomozásokat is vezettek ellene, de feljelenteni addig még senkinek sem sikerült.

Odamentünk a tanyájára. Munkában találtuk. Megvizsgáltuk kocsiját, lovát, de biz azon nem tűnt fel, hogy akkor éjjel valahol lett volna. Felkutattuk lakását, istállóját, padlását, szóval mindenét; nem találtunk semmit. Volt ott a bűnjelhez hasonló zacskó 5—6, de egyen sem volt az említett jel. Zsákok is voltak a lopottakhoz hasonlók, de vagy bélyeg nem volt rajtuk, vagy éppen a bélyeg helyén volt régebben vagy korábban odavetett folt.

Tovább mentünk. Kerestük az összeköttetéseit. Egy pár rokonát, sógorát meg is motoztuk, majd másfelé folytattuk a nyomozást, a vége mégis csak az lett, hogy két napi hasztalan fáradozás után eredmény nélkül vonultunk be.

Szelezckire azonban gondunk volt továbbra is. A nyomozást is folytattuk az ügyben bármilyen szolgálát közben. De eredményt elérni egész hónapon át nem sikerült.

Taktikát változtattam. Ket-három hétig pihenni hagytam az ügyet s nyugodtan hagytuk Szelezckit is. S valószínűleg azt hitte, hogy felhagytunk folytonos zaklatásával, mert valahonnan elővette az oly régen keresett zacskókat s mikor Abbai egy újabb alkalommal felkereste, meg is találta nála. Volt ezenfelül egy pár időközben lopott és levágott birkának a bőre és egy véletlenül odavetődött csikó is nála.

Elhozott Abbai mindent; Szelezckit is a fiával együtt. Az előtalált zacskók alapján tovább is nyomoztunk s még csak egy pár zsákot találhattunk, a mire káros azt mondta, hogy olyan mint az övé volt, de át a bélyegeket ki voltak rajta vágva s a helyén folt volt.

Szelezcki és fia tagadták a betörés elkövetését, hiába

mondtam nekik, hogy abban a két zacskóban olyan jel van, a mi már a bírósághoz is be van jelentve és a mi az ő bűnöseit két kétségen kívül igazolja, beismerést nem tettek.

Szabadon bocsátottam s feljelentettem őket; a bűnjelket pedig a községi elöljáróságnak adtam át.

Nyolcz-tíz nap mulva Abbai azzal a hírrel lepett meg, hogy Szelezckit a községháza felől látta jönni egy, előtte ismeretlen emberrel kocsin. S kérdezősködéssére, hogy mit kerestek arra, kitérő választ adtak.

Rögtön eszembe jutottak a zacskók. Tisztában voltam vele, hogy azokat akarta kicserélni. Robantam a község-házához. Aggodalmam alapos volt, mert Szelezcki tényleg két basonló zacskót vitt oda, hogy azokkal a bűnjelket kicserélhesse. És terve csak azon hiúsult meg, hogy a kisbirót nem találta otthon, ennek felesége pedig, bár — mint maga is beismerte — a Szelezcki által ígért 20 korona és egy szekér tűzifáért hajlandó lett volna a zacskókat kicserélni, nem találta a bűnjelkamra kulcsát. Így aztán abban állapodtak meg, hogy ha a kisbiró baza jön, azzal kicseréltetik a zacskókat és a jelzetteket átadják a közvetítőül Szelezckivel jött vadkerti embernek.

Hirtelen megjelenésem azonban véget vetett az egész tervnek. Szelezckit és az ezen kísérletben szereplőket kikérdeztem s miután mindent beismertek, — különben is ott volt bűnjelül a cserébe szánt két zacskó: Szelezckit letartóztattam és a bírósághoz bekísértem, mert már ekkor észrevettem, hogy benne nagyon komoly ellenfelet nyertünk, a ki minden követ megmozgat, csak hogy az elítélését kikerülhesse.

A bíróság kihallgatta s okot nem találva a fogságban tartásra, még az nap szabadon bocsátotta.

Szelezcki aztán ezt a szabadságot fel is használta alaposan.

Előbb egy közártalmu ismerősével izengetett a károsnak, hogy a bíróságnál ellene ne merjen vallani s magáénak ne ismerje a zacskókat, mert megkeserüli. Majd pedig midőn ez tudomásomra jutott és felelősségre vontam érte, pénzbeli ajándékokkal, illetve ígéretekkel közelítette meg a károsat. 100 koronát ígért neki egy odaküldött sógora útján, olyan kikötéssel, hogy majd csak a tárgyalás után adják át, ha már biztosan lesznek benne, hogy káros az ő előnyükre vallott.

A káros már egyezkedésbe is bocsátkozott velök, mert úgy gondolta, hogy a 100 koronával megtérül a kára egyrésze. amugy meg nem bizonyos, hogy egyáltalán kap-e valami kártérítést Szelezckitől az elítélés esetén. Meg aztán félték tőle, hogy több kárt okozhat nekik.

De rájöttem a turpisságra s megelőztem eredményünk megsemmisítését.

Ráijesztettem a károsra, hogy előttünk tett kijelentéseit a bíróság előtt meg ne merje változtatni, mert ez esethen mint bűnpártolót őt is feljelentem. Ha Szelezcki hékét nem hagy nekik, forduljanak hozzám mindenkor; ha a pénzt átadja, azt hozzájuk tudomásomra,

vagy pedig a bíróságnak adják be annak kijelentése mellett, hogy azt a tettestől miért kapták.

Igy is történt. Szelezcki a bírósághoz magával vitte sógorát s ez addig pubitotta a károst ott a bíróság folyosóján, hogy belement az egyezésbe. Ámde a felesége kardos asszony volt; közbevetette magát és kijelentette, hogy csak azon esetben bajlandók előnyükre vallani, ha a pénzt előre átadják; mert e vallomásukkal nemcsak Szelezcki felmentését, hanem saját magok károsodását is előidézik, a mennyiben az ígért 100 koronát semmiféle alapon sem vehetik meg rajta.

Addig-addig egyezkedtek, hogy a káros nejét már beszólította a bíróság és éppen a belépés előtti pillanatban adta kezébe Szelezcki sógora az öt darab 20 koronást. Az asszony pedig azon módon, a hogy átvette, egyenesen letette a bíró asztalára és kijelentette, hogy azt neki a káros a sógorával adatta azért, hogy a tőle elkobzott bűnjelekre nézve azt vallja, hogy azok nem tőle lopattak el.

Rögtön felbeszakították a tárgyalást és a feleket erre nézve hallgatták ki. Természetesen Szelezcki mindent tagadott, sógora pedig azt vallotta, hogy az asszony kérésére kölcsön adta a 100 koronát és csak a körülmények összefüggéséből lehetett őket összetett bizonyíték alapján ezért felelősségre vonni.

Szóval Szelezcki — mint később hallottam — össz-büntetésül másfél évi börtönnel büntettetett, a mit, tekintve addigi büntetlenségét, megfelelő erkölcsi sikernek tekinthettünk azon sok fáradozásért és kellemetlenségért, melyet ez az ember nekünk okozott.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Az eróművész.

Közlő: Pétervári István ez. őrmester.

Az 1898. év június hó 6-án szolgálattételre a holicsei őrsre belyeztetvén át, másnap már mint járőrvetető nagy buzgalommal portyáztam az őrskörlet egyik őrsjáratát. Koromsötét, zivataros éjszaka volt, midőn csendőrtársammal az őrsjárat leportyázása után bevonulni igyekeztünk. Az eső, mintha csatornából öntötték volna, úgy zuhogott alá a magasból, a szél pedig korbácsolva kergette a kövér cseppeket szemünk közé. A villám fényénél hirtelen egy magános ház körvonalai tűntek fel előttünk, melyre nézve kérdéseket intéztem csendőrtársamhoz; de ő, ki szintén csak nemrég belyeztetett az őrsre, sem a házra, sem lakóira nézve felvilágosítást adni nem tudott.

Most hirtelen a ház egyik ablaka kiviláglott és az ablakban egy női fej jelent meg, éles, kétségbeejtő sikolylyal segítségért kiáltva. Majd ismét sötét lett a házban és az előbbi csend honolt az egész tájon.

Járőrtársammal azonnal a házhoz futottunk és azt elérve, a nyitva levő ajtókon behatoltunk abba a szo-

bába, a honnan a segélykiáltás hallatszott. Miután meggyújtottam viaszgyertyámat és a szobában annak világánál széttekintettünk, megdöbbenő kép tárult elénk. A szoba közepén vértócsában egy korosabb uri ember feküdt holtan elterülve, míg föléje borulva egy alélt nő alakja bontakozott ki a félhomályban. Meggyújtva a leány mellett a földön talált gyertyát, csakhamar meggyőződtem, hogy a férfi, kit valaki késsel vagy törrel szurt szíven, már kiszenvedett. Azért az aléltnek látszó leány felelésztéséhez láttam bozzá, a mi bosszabb kísérletezés után sikerült is.

Midőn a leány némi pihenés után annyira magához tért, hogy összefüggően beszélni tudott, a lefolyt eseményeket a következőkben adta elő:

Atyju előző napon a d-i takarékpénztárból 25.000 koronát hozott ki, melyet tizennégy nap mulva megtartani elhatározott menyegzője alkalmával az ő hozományának szánt. Este ő a diványon ült, báttal a nyitva volt hálószoba ablakhoz és kézimunkával foglalatoskodott, míg atyja a szoba közepén levő asztalnál ülve, a bankból hozott pénzt számlálgatta.

A leány egyszerre mintha óvatos léptek neszt hallotta volna a szomszédos hálószobában, melyet csak kettős kárpit-függöny választott el attól a szobától, a hol tartózkodtak. A neszre a hálószoba felé tekintett, de mert nem látott semmit és újabb neszt sem hallott, azt hívén, hogy csak képzelődött, teljesen megnyugodott. Most azonban hirtelen szétnyílt a függöny és az ajtóban egy hatalmas férfi alakja tűnt fel, ki kezében valami törféle villogó eszközt tartott. A férfi egy hirtelen ugrással ott termett az asztalnál és mig egyik kezével felmarkolta a pénzt, a másikkal édes atyját torkon ragadta. A leány is odaugrott most, hogy atyját megvédelmezze, de a férfi úgy elrugta, hogy végig zuban a padlón. Közben eldőlt a lámpa is és a beállott sötétségben csak a dulakodást, majd atyjának börgését és egy tompa zubanást hallott. Midőn a leány ismét feltápáskodott, bamar gyertyát gyujva, az ablakhoz rohant és segélyért kiáltott, majd pedig midőn visszafordulva, atyját holtan elterülve látta, aléltan összeroskad.

Most hozzáláttam a helyszini szemle részletes megtartásához. A bulla nyakán véraláfutást és öt ujj nyomát találtam. A bal kéz mutatóujjának körme mélyen a husba vágódott. A bulla szíve táján egy négy bordáju szurócsköztől származó mély seb tátongott. A bulla mellett nagy vértócsa, melytől kiindulva a padlón több széles sarku és hegyes orru lábnyomot fedeztem fel. Ugyanezt a lábnyomot találtam az ablakpárnán is. A tettes tehát ezen az ablakon menekült és véres lábnyomát itt is bátrabagyta. Az ablaktól a kert felé folytatva a szemlét, itt a közellevő bokrok egyikén egy selyem ruhadarab foszlányát találtam, mely gyöngyökkel és csillogó sárga plébből készült, lencse nagyságu karikácskákkal volt díszítve. A bokor melletti tapadó sárban a menekülő gyilkos balkezeének lenyomata a

Képek a román határról. — Pradeáli villák.

mutatóujj nagy borges körmével együtt tisztán volt látható, mellette pedig a sárba taposva ott feküdt a négy bordája véres tör.

A helyszíni szemle megejtése után azonnal értesítvén a kir. ügyészséget, a bizottság rövidesen szintén megjelent a helyszínen és a kir. ügyész a szemle megejtése után a további nyomozás vezetésével engem bizott meg. Megjegyzem még, hogy a leány midőn atyjának védelmére kelt és a merénylőt megragadta, hirtelen valami szurást érzett egyik ujjának körme alatt. A vizsgálat alkalmával az orvos megvizsgálván a leány körmét is, az alól egy kis sárga pléhkarikát huzott elő, hasonló az azokhoz, melyek a rubafoszlányt díszítették.

A talált bűnjelek és az eddig beszerzett adatok alapján világos volt előttem, hogy a tettes csakis valami komédiás lehetett. Különösen a talált rubafoszlány és a leány körme alól kibuzott karika látszott ezt kétségtelenül bizonyítani. Ennek alapján elhatároztam, hogy első sorban a környéken netalán megfordult komédiások után fogok nyomozni és a tettest azok körében keresnem.

Az ez irányban bevezetett nyomozás folyamán csakhamar sikerült megállapítanom, hogy a közeli Sz. városban a gyilkosságot megelőző napon tényleg működött egy komédiás társaság, mely a gyilkosságot követő nap reggelén Sz. városból ismeretlen helyre távozott. Többek között azt is megtudtam, hogy a komédiások között működött egy erőművész, ki egyebek között balkeze mutatóujjának borges körmén nebez sulyt emelgetett.

A komédiás csapat után 52 órán át folytatott fáradszó nyomozás sem vezetett semmi eredményre, míg II. községbe érve, az ottani egyik kocsmá előtt, egy szögletes vörösképtű, hatalmas szája kicsiny lapos kalapot viselő bohóc kinézésű embert találtam, ki nekibusulva üldögélt összefont karokkal a kocsmá előtti tornáczon.

— Nos, öregem, — szólítottam meg az idegent — min szontyolodott el anynyira, hát olyan rosszul megy a világ sora?

Az idegen eleinte ijedten riadt fel, de aztán látva, hogy ki beszél hozzá, nyugodtan válaszolt:

— Bizony, uram, szomorú az én sorsom, még csak egy pipa dohányra való sincsen a birtokomban.

Hogy az idegen bizalmát megnyerjem, azonnal megkínáltam egy szivarral és beszélgetésbe bocsátkozva vele, megkérdeztem, hogy nincsenek-e társai?

— Bizony nincsenek, mert társulánk feloszlott. De ez még hagyján, a nagyobb baj az, hogy a feleségem is elhagyott és 150 korona megtakarított pénzemet is magával vitte. Egy haszontalan erőművész szöktette meg az asszonyt. Az isten verje meg a gazemberét!

— Talán segíthetek a baján, öregem — vigasztaltam. — Ha az asszony elvitte a maga pénzét, akkor lopást követett el. Ezért pedig üldözőbe lehet venni. Énnekem ez kötelességem, minthogy szomorú sorsa megghatott, szívesen vagyok segítségére. Talán meg tudná nekem mondani, hogy a szökevények merre menekültek, aztán különösen annak az erőművésznek a személyleírását kellene ismernem.

— Az a gazember erőművész egy hatalmas termetű, bórihorgas ember és különösen bal keze mutatóujjának nagy borges körméről lehet felismerni. A szökevények különben minden valószínűség szerint feleségem illetőségi helyére Gödingre menekültek.

Miután még a vasuti állomáson is megtudtam, hogy az erőművész és a vele volt asszony a fentnevezett morvaországi községbe váltottak jegyét, a bohóczot is magamhoz véve, a legközelebbi vonattal elindultunk Gödingre.

A községbe megérkezve a községbázfélé igyekeztünk, midőn egyszerre egy kis kutya ugrott örvendő nyivogással a bohóczra, ki megmagyarázta, hogy ez az erőművész idomított kutya, melyet mindenbóvá magával visz. A felvilágosításra a kis kutyát hirtelen szájon ragadtam és így sikerült azt minden zaj nélkül ártalmatlanná tenni és magunkkal vinni.

A község házára érkeve ott néhány rendőrt találtam, kik a késő éjjeli időre való tekintettel csak ismételt sürgetésekre vállalkoztak arra, hogy a rendőrkapitány éjjeli nyugalmát megzavarják. Midőn az utóbbi végre megérkezett, bemutatkozva megismerttettem a tényállással és kértem a nyomozás azonnali megindításához való támogatását.

Eleinte nem akart belemenni az azonnali eljárásba és a nyomozást másnapra kívánta halasztani, de miután

nyomatékosan hangsúlyoztam az ügy rendkívüli fontosságát és arra is felhívtam figyelmét, hogy az elfogott kutya segítségével könnyen ráakadhatunk az erőművészre, végre engedett kérésemnek és elindultunk az erőművész felkutatására. A kis kutyát hosszú zsinaggal a nyakán előre bocsátva indultunk neki a nagyjelentőségű felfedező utnak. A kutya már néhány utcán vezetett végig bennünket, míg végre az egyik ház előtt hirtelen szökéssel, majdnem kitérve magát kezemből, örvendő hangot hallatva, neki ugrott a kapusnak. Tudtam mindjárt, hogy nyomom vagyunk. A község egyik szállodája előtt állottunk és csakhamar behatolva az egyik szobába szembe kerültünk a keresett erőművésszel és a bohóc megszöktetett feleségével.

A bohóc iszonyu káromlással rontott neki a párnak és miután kidühöngte magát, kijelentette, hogy ha 150 koronáját visszaadják, ő nem kívánja további üldözésüket.

Csak hogy a bohóc nem csekély meglepetésére most már előbozokodtam a gyilkossággal és a bűnjeleket felmutatva, felszólítottam az erőművést, hogy tagadása hiábavaló levőn, tegyen töredelmes beismerő vallomást.

Az erőművész erre a felszólításra halálsápadt lett, de hirtelen összeszedve magát, az ágy fejpárnája alól egy hatlövetű forgópisztolyt rántott elő és azt villámgyorsan rám sütötte. Szerencsére járőrtársam is éber figyelemmel kísérte az erőművész minden mozdulatát és éppen a kellő pillanatban sujtott rá kardjával az erő-

Képek a román határról. — A predeáli villatelep.

művész karjára, úgy, hogy a lövedék célzottan a szoba falába furódott. Persze az erőművést ezek után megbilincselve ártalmatlanná tettük, minek megtörténte után újból hozzáfogtam kikérdezéséhez. Csakhamar be is ismert mindent. Előadta, hogy már egy évvel ezelőtt, midőn mint színész Sz. városban működött, egy alkalommal bucsuztatót vitt a magános házba és miután a hálószoba ablaka szellőztetés céljából éppen nyitva volt, a bucsuztató kézbesítése helyett bemászott az ablakon és a hálószobából egy felöltőt, zsebében 100 korona készpénzzel, több férfi és két öltözött női ruhát vitt el, mely utóbbiakat az akkor szintén Sz.-be tartózkodó bohóc feleségének. kivel szerelmi viszonyt folytatott, ajándékozta. Most, mint erőművész, újra arra a vidékre került.

A gyilkosság előtti napon, miután mutatványait elvégezte, eszébe jutott ismét a magános uri ház és elhatározta, hogy addig, míg társai befejezik az előadást, ő felkeresi a házat és ha lehet ismét ellop néhány ruhadarabot. A házhoz megérkezve a hálószoba ablakának zajtalan betörése után behatolt a szobába és miután a mellette levő szobában világosságot látott, a függönyök között óvatosan széttékkintett és akkor nagy meglepetésére látta, hogy a tulajdonos milyen hatalmas pénztömeget olvas maga előtt az asztalon. Elkülvülve elhatározta, hogy a pénzt még gyilkosság árán is megszerzi és törét előrúntva hirtelen berontott a szobába. A többi aztán már a leány elbeszéléséből ismert módon folyt le.

Képek a romániai határról. — Vízimalom Tóvison.

De beismerte ezenkívül azt is, hogy a bohóczezal és ennek feleségével együtt még több rendbeli lopást is elkövetett. Az erre vonatkozólag is beszerzett bizonyítékok után aztán a bohóc és felesége is töredelmes beismerést tettek, mire mindhárman elfogtatván, a kir. ügyészségnek átadtattak.

KÉPEINKHEZ.

Képek a román határról.

Hazánk Románia felőli határszéléről mutatunk be néhány képet mai számunkban. A természet szépségeivel ékeskedő kies vidék ez, mely szebbnél szebb panorámával lepi meg az arra utazót. Az istenadta természeti szépségekhez hozzájárul itt még a kultúra fejlesztő és átalakító hatása, mely harmonikusan egyesülve a természetadta pompával, valóban látványossággá alakította át ezt a remek tájat.

HIREK.

Az ózdi rablógyilkosság kiderítése. Lapunk múlt számában hirt adtunk volt arról a kegyetlen gaztetről, a mely a folyó hó 12-én reggeli 7 órakor az Ózd és Bánszállás közötti útvonalon követetett el a melynek áldozatai közül eddig ketten, nevezetesen Galaba József a pénzszállítmányt fedezett csendőr és Lábó István a pénzszállítmányt fedezett csendőr és Lábó István kocsis meghaltak, míg a harmadik, Nagy Bertalan vasgyári tisztviselő, a halállal vívódik. A csendőrségnek 12 napig tartott ferasztó nyomozás után végre sikerült az elvetemült bűntényre világosságot vetni és azok tetteseit Bari Albert sajóvárkonyi és Bari István méhei cigányok személyében kiderítve, letartóztatni. Bari Albert teljes beismerésben van, Bari István azonban még — a cigány szokásához hűen — tagad. A csendőrség részéről joggal várt ezen eredmény bizonyára meg fogja nyugtatni az országnak a vakmerő gyilkosság által felizgatott közönségét és meg fogja erősíteni a csendőrségbe vetett bizalmának jogosságát. Hogy pedig a cigánykérdés rendezése immár égetően és elodázhatatlanul szükséges, azt ez a gaztett csak újból beigazolta.

Betörés egy postabivatalba. A biharmegyei Sarkad község postabivatalába január 10-én hajnalban, eddig ismeretlen tettesek betörték és onnan 80 koronát ellopva, elmenekültek.

Egy járőrmester balesete. Takács Antal I. járőrmester, kezthelyi járásparancsnok január 16-án reggel szolgálati forgópisztolyát az asztalról véletlenül a földre rántotta, a mi által a forgópisztoly elsül és a lövedék a járőrmester jobb lábezárát keresztülfurta. A sérülés súlyos, de nem életveszélyes.

Az „Otthon könyvtára”. Alig jelent meg, már is ismerik az egész országbari. Így hisszük, ez a legjellemzőbb ismertetés, melyet arról a 15 diszes kötet-

ben megjelenő könyvsorozatról irhatunk. Gondos, hozzáértő kezek válogatták meg az e sorozatban megjelenő munkákat, melyek közé a külföldi szépirodalom legjobb termékeihől is néhány kötetet besoroztak. Hazai szerzőink közül is a legjobbak lesznek e sorozatban. Szemere György, az oly hamar megkedvelt író „Az alispán úr” cz. törzsgyökeres magyar tárgyú regényével lesz képviselve. E kötetet Garay Ákos, — egyike legjobb magyar karrikaturistáinknak — illusztrálta. Nemkülönböztetve érdekes és kiváló munka a többi kötet is. Kővéssz Gyula elbeszélései, s még számos jó magyar író művei alkotják az „Otthon könyvtárát”, melynek igazán nemes célján kívül az a rendeltetése, hogy szívet, lelket művelő, olesó olvasni valóhoz jusson magyar közönségünk. E könyvsorozat szerkesztésével, két széles körben ismert írónk: dr. Sebestyén Károly és Zöldi Márton bizattak meg, kiknek e minden tekintetben szép mű igaz dicséretükre válik. A kötetek kiállítására megfelelő a belső tartalomnak. Nyolczadrét alakban diszes zöld vászonkötésben jelennek meg a művek, előlapjukon arany diszítéssel és arany betűs „Otthon könyvtár” jelzéssel. A 15 diszes kötet, mely egyszerre szállittatik — kizárólag a m. kir. csendőrség tagjai részére — 60 koronába kerül, mely összeg is 2 koronás, utólag fizetendő havi részletekkel törleszthető. A 15 kötetes munka ára a közönség részére különben 75 korona.

KÜLÖNFÉLÉK.

A pénz mint ékszer. Az asszonyok ama szokása, hogy pénzdarábot, vagy pénzalakú emlékérmet ékszerű használnak, nagyon régi s úgy látszik a keletről származik. A gazdag hindú asszony egyik legkedvesebb ékszere az ércpénz. Az algiri leány meg ércpénzből készült lánczot hord a fején. Apró ezüstpénzekből készült nyaklánczot viselnek az olasz nők is, de nálunk már igen sok közte a hamis pénz is. A németoknál a középkorban nagyon divatos volt az ugynevezett gnadenpfennigből készült nyakláncz. Nálunk nagyon szép ékszereket készítettek a Szűz Mária-pénzekből. Különösen szép az 1848-as aranyból készült fülbevaló. A Szent György-tallérral is igen gyakran találkozunk különféle ékszer alakjában. Az eredeti ilyen tallérokat Mansfeld gróf vette 1609-ben 1611-ben és 1613-ban. Az igazhoz csak ritkán lehet hozzájutni ha valaki mégis elad egyet, akkor is az eredetinel jóval magasabb áron veszik meg. Sok régiségkereskedő foglalkozik az esfajta ékszerek vételével és eladásával, de természetesen itt is sok ujonan gyártott holmi kerül régiségként a piacra. Ismeretes, hogy a férfi is szívesen hord pénzdarábból készült ékszert. Óraférczón gyakran látjuk a Szentgyörgy-tallért vagy más régi pénzdarábot is.

Az újévről. Egy német tudományos folyóirat legújabb számának bevezető cikke arra a kérdésre felel meg, hogy mióta kezdődik az év január hónap elsején. Mert hát nem mindig így volt ez. Hogy általános szokássá lett,

az sem történt régebben, mint mindössze két évszázaddal ezelőtt. Igen hosszú időn át márczius első napjától kezdődőleg számították az éveket a keresztény államokban. Ez az évszámítás nincsen összefüggésben azzal a ténnyel, hogy a régi római naptárban is márczius volt az első hónap. A frankok azért választották ezt a keletkezést, mert ebben a hónapban tartották meg a nagy birodalmi gyűlést. Az évszámításnak ez a módja Velenczében a köztársaság végéig uralkodott. Keleten egyházi okok fakasztották életre ezt a szokást. Legerősebben a Mária-kultusz táplálta a márcziusi évkezdetet, mert ennek a hónapnak a huszonötödik napján van gyümölcsoltó boldogasszony ünnepe. Németországban, mikor már elterjedőben volt az új rendszer, a többség még jó ideig a réginek hódolt és a keletkezésnél azt a megkülönböztetést tette, hogy a Mária-esztendő elnevezéssel élt. Olaszországban külön rendelettel léptették életbe a január elsejétől kezdődő évszámítást. (1751.) Angliában egy évvel később függesztették fel a régi rendszert. A francziák a húsvéti ünnep első napját használták sokáig a dátumozásnál. A balkán félszigeten szeptember elsején kezdődött az esztendő, a mi onnan eredt, hogy a római uralom idején ezen a napon teljesítették a polgárok az évi adófizetési kötelezettségüket. Ez a rendszer még ma is divik a görög egyházban. A középkorban igen el volt terjedve a karácsony első napján kezdődő évszámítás. A mai rendszer, mint omlítottuk, csak körülbelül kétszáz év óta van általánosan szokásban, bár az eredete Julius Caesarig nyúlik vissza és már az első keresztények is használták.

Az angol korona új gyémántja. A transzváli bűrok hálából a nekik adott liberális alkotmányért a «Cullinan»-gyémántot, a világ legnagyobb gyémántját ajándékozták az angol királynak. Ha meggondoljuk, hogy az öt millió koronára becsült «Orlov», a három és fél millióra becsült «Koh-i-noor» s az öt millióra becsült «Abbas-Mirza» összesen csak hetedrészét teszi a Cullinan-nak, s hogy a csiszolt gyémánt értéke karatonként négyzetes arányban nő, akkor a bűrok igazán fejedelmi ajándékkal viszonozták a liberális alkotmányt. A köszörműködés márcziusban közli meg egy amszterdami gyémánt köszörműködés s addig a gyémántot éjjelnappal titkos rendőrök őrzik a londoni rendőri központban, Scotland Yard-ban. A gyémánt nyers állapotban húszszor akkora, mint a Koh-i-noor. Előbb, egy 800 karátos darabot fognak belőle levágni, mely nagyságban és szépségben minden eddigit fölül fog múlni. A lehulló szilánkokból kisebb darabokat fognak csiszolni s ezek is jelentékeny vagyont fognak képviselni. Jelenlegi állapotában a Cullinan két ököl nagyságú száraz gnmmiarabicum darabhoz hasonlít. Csiszolásával természetesen a legkitünőbb csiszoló-meszkereket fogják megbizni s a munkát és a darab súlyát állandóan detektívek fogják ellenőrizni. A követ az angol koronába fogják beilleszteni. A koronában jelenleg 2818 gyémánt, 297 gyöngy s egyéb drágakő van. Legbecsebbek eke most egy rubin, mely 2 1/2 millió koronára van becsülve. A tizennegyedik században egy spanyol hercegnék ajándékozták s később az azincourti csatában (1415) IV. Henrik sisakját díszítette.

Uj ágyú. Egy francia tüzezeredes újfajta ágyút szerkesztett. Az ágyú hasonlít a modern gyorstüzelő tábori ágyúhoz, de a lövés után való bátragurulás megakadályozására visszafutó-csőrendszer helyett előre futó csőrendszerrel szerkesztették. Az ügyűcsövet a talpra erősített tekeresrugó előre nyomja, de ugyancsak a talpra srófolt aczélfogó vissza is tartja. Ha a fogót elhúzzák, a rugó előre löki a csövet, a csőre erősített billentyű a talp ékjében megakad, s az ágyú a cső előre mozgása közben önműködően elsül. A puskapor-gáz nyomása most az előre menő csövet megállítja s hátralöki s így a cső vissza megy eredeti helyére, a rugó újra megfeszül, a závarzat megnyílik, kidobja a kilőtt töltés hüvelyét, s újra löhető. Az új rendszer nagy haszna, hogy a visszahúzó okozta rázkódtatás nem koptatja az ágyú talpát, ez által a talpat könnyebbé készíthetik, s mivel a talp a lövésnél nem mozdul meg, egyszeri célozással gyors egymásutánban többször löhető.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre, továbbá a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre a szerkesztőség nem válaszol.

Virág esendő. A m. kir. postának hivatalos ünnepei, a vasárnapokon kívül: az újév, a húsvét és pünkösd másodnapjai, áldozó esütörtök, urnapja, karácsony mindkét napja, április 11-ike és augusztus 20-ika, a napokon a postahivatalok délelőtt 8-tól 11-ig, délután 4-től 6-ig működni, tehát a hivatalos és magánleveleket is kiadni és felvenni is, kötelesek.

Városi esendő. Szolgálati ügyet érintő kérdéseivel forduljon előjáró parancsnokaihoz.

M. örsvezető. 1. A zsoldmelés a nyugdíjtörvénytől független. 2. Az új nyugdíjtörvény tervezetéről felvilágosítást még nem nyújthatunk, de a nyugállományban nősült egyének özvegyei és árcai az új nyugdíjtörvény tervezete szerint sem tarthatnak állami ellátásra igényt.

T. őrmester. 430. rangszámú van.

Öreg zsoldár. Mert az illetékszabályzat így írja elő.

S. esendő. A esendő nőülésének feltételei a esendőrségi szervezeti utasítás 43. §-ában vannak megírva, ha elolvassa, tudni fogja a mit tudni óhajt.

«Érdeklődő». Az illetékszabályzat 109. §-ának 1. bekezdésében foglaltak fennforgásu esetén az életmentési jutalomdíjra igénybe van.

I. I. 1. A házkutatás alkalmával előtalált bűnjelkről szerkesztendő jegyzéket aláírják: a járóvezető, a jelenlevő bizalmi főrsiák és a kitél a bűnjel elkövetője. A káros itt nem tekintik érdekelt félnek. 2. A bíróság a fennforgó körülményeket alaposan mérlegelve hozza meg az ítéletet. Az ítéletet elbírálni a esendőrség nincs hivatva.

J. M. 1. A esendőrségi nyomtatványszállítók egyes nyomtatványok szállítására portamentességgel élveznok ugyan, de vannak nyomtatványok, a melyek portokötelesek. 2. A fűszerkereskedőnek illovo szatósna a pékszatómenny és konyér árusításához külön engedélyre nincs szükség. 3. A határrendőr mindkét szolgálatot teljesíti. 4. A vasárnapi munkaszünet nem a segédkereskedőkre, hanem az üzletekre van kiterjesztve, tehát a segéd vagy tanonc nélküli kereskedőkre is kötelező.

Állásért. A leirt előjárat elbírálni nem vagyunk hivatva: ha azt réselemosnak találja, szolgálattal uton orvoslást kérhet.

NICK CARTER

AMERIKA LEGNAGYOBB DETEKTIVJE!

Az eddig megjelent legérdekesebb detektívbeszámolások, melyek Nick Carter a legzenépszerűbb amerikai detektívnek átólt kalandjait tartalmazták. Ezen legérdekesebb bűneseteket és azoknak részletes nyomozásait Nick Carter magáhozéli el. — Ára 15 leca jezár. Kapható mindenütt és a kiadóban

STOKOVSKY és MIKOLÁSY

Budapest,
Király-u. 13.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

A helyezetttek:

1908 január hó 1-ével:

Greu David, törzsermester a VII. számú csendőrkerülettől a VIII. számú csendőrkerülethez.

Csiszér József, törzsermester a II. számú csendőrkerülettől a VII. számú csendőrkerülethez.

Okirattal megdicsértettek:

a m. kir. III. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:
Jakabos István ez. őrmester, *Rozsnyai* Mihály őrnagy és *Zsigmond* Sándor csendőr, mert a múlt év tavaszán Bácsbodrog vármegyében fekvő Palánka és Ópalánka községek, valamint ezeknek határait fenyegető árvízveszély elleni védekezésnél a szolgálatban levő és részben a védekezési munkálatot is vezető Nagy Mihály Lajos járásörmeestert 126 órán át igen buzgó és fáradtságot nem ismerő kitartással támogatták.

Piriczky Dénes és *Gács* László csendőrök, mert a múlt évi márczius 29-én Gyöngyösön kiütött tűzvész alkalmával Juhász Antal ottani lakosnak három gyermekét a füsttel telt égő házból kihozták és így azokat a biztonságos vélt tűzhaláltól a legvégső pillanatban megmentették és ezen eseményükkel bátor, elszánt és katonás magatartásuknak tanujelét adták.

Lajda Gyula őrmester, 13 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejlesztett ügybuzgó és eredményes működéséért, őrsének minden körülmények közötti példás rendben tartásáért, alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetéseért, emelkülönben példás magatartásáért.

Ottó Sándor ez. őrmester, mert hét évi csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén kiválóan buzgó és eredményes működésével a biztonság és lakosság bizalmát megszerezte, mint őrsparancsnok őrsét mindenkor mintaszzerű állapotban tartotta, példás magatartásával alárendeltjeinek mintaképpül szolgált, miáltal megbízhatóságának tanujelét adta.

Sztojka Károly őrsvezető, mert közel tíz évi csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén nagy szorgalommal és eredményes tevékenységgel működött, példás magatartásával, alárendeltjeinek mintaképpül szolgált, mi által megbízhatóságának és jól használhatóságának tanujelét adta.

Sos Károly őrsvezető, mert a közbiztonsági szolgálat terén általában, de különösen 1906. évi április havában Szolnokon öt napig tartó fáradságos, buzgó, leleményes és körültekintő nyomozás során 34 lopási és orgazda-

sági, a múlt év február havában pedig ugyancsak Szolnokon három napig tartó nyomozás során egy rablási, négy zsarolási és 18 lopási esetet kiderített és a tetteseket az igazságszolgáltatás kezébe juttatta.

Winkler Károly csendőrőrsvezető, hét évi csendőrségi szolgálati ideje, de különösen a szolnoki városi és vasúti őrsön léte alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes működéséért, mint őrsparancsnok őrsének példaszzerű rendben tartásáért, valamint alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetéseért.

Winkler Adolf ez. őrmester, mert a Heves vármegyei Sirok község határában 1905. évi augusztus 14-én meggyilkolva talált Török István roszdőr gyilkosait 154 órán át tartott buzgó, leleményes, körültekintő és fáradságos nyomozás után kiderítette és az igazságszolgáltatásnak átadta.

Szabó József V. csendőr ez. őrsvezető, mert a Heves vármegyei Sirok község határában 1905. évi augusztus hó 14-én meggyilkolva talált Török István roszdőr gyilkosainak 154 órán át tartott kinyomozásánál járőrvezető őrsparancsnokát hathatósan támogatta és fáradtságot nem ismerő buzgalmával az eredmény biztosításához nagyban hozzájárult.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. III. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:
Nagy István és *Madaras* Elek csendőrök, mert a múlt év tavaszán a Bácsbodrog vármegyében fekvő Palánka és Ópalánka községek, valamint ezeknek határait fenyegető árvízveszély elleni védekezésnél a szolgálatban levő és részben a védekezési munkálatot is vezető Nagy Mihály Lajos járásörmeestert 126 órán át igen buzgó és fáradtságot nem ismerő kitartással támogatták.

Szalay Pál ez. őrmester, mert közel 11 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt, de különösen az utóbbi időben a közbiztonsági szolgálat terén fáradtságot nem ismerő szorgalommal és eredménnyel működött, őrsét példás rendben tartotta és alárendeltjeit osztoztatatosan vezette:

Szabó Imre III., *Lőrincz* Miklós, *Turkó* Lajos gyalog és *Juhos* Károly lovas csendőr ez. őrsvezetők a szolnoki városi őrsön hosszabb időn át kifejlesztett ügybuzgó, eredményes működésükért, mi által megbízhatóságuknak és jól használhatóságuknak tanujelét adták.

Kiss Károly csendőr, mert a Heves vármegye Sirok község határában 1905. évi augusztus hó 14-én meggyilkolva talált Török István roszdőr gyilkosainak kinyomozásánál járőrvezető őrsparancsnokát hathatósan támogatta és fáradtságot nem ismerő buzgalmával az eredmény biztosításához nagyban hozzájárult.

Baráth Károly csendőr, mert a budapesti és kecs-

Magyarush Páos!

Nemotnok Boos!

A szolgálat érdeke

Is megkívánja a pontos órát. Legnagyobb választék a legpontosabb órákról és divatos ékszerekről képes árjegyzékemben, melyet ingyen és bérmentve küldök bárkinek, ki ezen lapra hivatkozik.
SCHÖNWALD IMRE, PÉCS, Órásmest. és ékszergy.

keméti szárnyak területén garázdálkodott tolvajbandák tagjainak kiderítésénél és a bűnjelek biztosításánál járőrvezető járásparancsnokát nagy szorgalommal és fáradtságot nem ismerő kitartással bathatósan támogatta.

Jutalmazások.

A m. kir. belügyminister urnak 1907. évi deczember 20-án kelt 141775/V/b. számú rendelete folytán a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes működésükért *Schneider* Gáspár szolnoki szárnybeli járásörmester, *Hácz* Károly kecskeméti, *Kovács* Mátyás szolnoki szárnybeli őrmesterek, *Kele* József, *Simon* József, *Devánszki* János budapesti, *Fodor* István kecskeméti szárnybeli ez. őrmesterek és *Bisztrer* András budapesti szárnybeli csendőr 80—80, *Márton* István szolnoki szárnybeli őrsvezető, *Molnár* Mihály budapesti, *Tarkó* Lajos szolnoki szárnybeli csendőr ez. őrsvezető és *Baráth* Károly budapesti szárnybeli csendőr 60—60 kor. pénzjutalomban részesítették; továbbá ugyancsak a m. kir. belügyminister urnak 1907 deczember hó 30-án kelt 154052/V/b. számú rendelete folytán, a pótlóidomítás terén kifejtett szorgalmuk elismerésül, a budapesti pótlókeretnél levő *Gémesi* Márton ez. őrmester, *Csete* Lajos és *Lajos* Géza csendőr ez. őrsvezetők 10—10 db., *Szűcs* József, *Vancsa* Sándor és *Pintér* János csendőr ez. őrsvezetők, *Horváth* József III., *Pimpelli* Gyula és *Istvá* Elek csendőrök, továbbá a czeglédi pótlovazó és pótló idomító osztálynál vezényelve levő *Binszki* István és *Szenel* János csendőrök, *Megyeri* Antal csendőr ez. őrsvezető és *Balla* József csendőr 6—6 darab 10 koronás aranyból álló jutalomdíjban részesítették.

PÁLYÁZATOK.

Egy törvényhatósági utmesteri állás Torontál vármegyénél. Fizetés 720 korona, lakbér 120 korona, az általa kezelt kiépített törvényhatósági utvonalakért 11 korona 50 fillér, a kiépítellenekért 5 kor. 10 fillér uttalány, 24 korona irodatalány, 20 korona szertár-bér. Ujjonnan szervezett utmesteri iskola olvágné vagy hat havi próbaszolgálat. Magyar nyelv szóban és írásban. A nyugdíjazás esetében követendő eljárásra a honvédségi Rendeleti Közlöny (Szabályrendeletek) 1907. évi 14. számában 3833/eln. sz. alatt közzétett közzétele irányadó. Kérvények Torontál vármegye főispánjához ezimezve az alispánhoz 1908. évi febr. 8-ig.

Egy irtoki állás a berettyóújfalui kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 kor. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a nagyvárad kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi február 7-ig.

Egy irtoki állás az ungvári kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Hat havi próbaszolgálat. Kérvények a beregszászi kir. törvényszék elnökéhez 1908 február 8-ig.

Egy irtoki állás a kulai kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 kor. Lakpénz 300 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a zombori kir. törvényszék elnökéhez 1908 febr. 6-ig.

Egy alispáni huszári állás Sáros vármegye alispánjánál. Fizetés 600 korona. Lakpénz 200 kor. Természetbeni ruházat. Lábheli átalány 32 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kiszolgálat körüli jártasság. Kérvények Sáros vármegye alispáni hivatalához 1908. évi február 3-ig.

Egy hivatalozolgai állás a budapesti m. kir. kincstári jogügyi igazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 700 kor. Szabályszerű lakpénz. Rubailletmény 100 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a budapesti m. kir. kincstári jogügyi igazgatósághoz 1908 febr. 7-ig.

Egy irtoki állás a móri kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a székesfehérvári törvényszék elnökéhez 1908 febr. 7-ig.

Több rendőri állás Ujvidék szab. kir. városnál. Fizetés 720 korona. Lakpénz 60 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Ujvidék szab. kir. város főkapitányához 1908. évi február 10-ig.

Egy hivatalozolgai állás az alsókubini m. kir. pénzügyigazgatóságnál. Fizetés 500 korona és az 1904. évi I. t. ez. alapján járó személyi pótlék. Megfelelő lakpénz és rubailletmény. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények az alsókubini pénzügyigazgatósághoz 1908 febr. 5-ig.

Egy irtoki állás a szolnoki kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 kor. Lakpénz 420 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi próbaszolgálat. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a szolnoki kir. törvényszék elnökéhez 1908 febr. 8-ig.

Egy hivatalozolgai állás a hepsiszentgyörgyi kir. adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 180 korona. Rubaatalány 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a hepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatósághoz 1908 febr. 20-ig.

Egy központi irtoki állás Borsod vármegyénél. Fizetés 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a vármegye főispánjához 1908 évi február hó 2-ig.

Üzlet elveink a legszolidabbak.

Vadászfegyverek
sérles, golyós lövegverek, revolverek,
szabli, látteli, weiperti hírneves gyárt.

Elek és Társa
Budapest, Károly-körút 10.
Ingyen képes árjegyzék.

Hegedük, forgatható és 5-működésű
hangszere k.
Világi francia színházi látosüvek.
Görz főle triador B i n o k i k.

**Grammofonok, fuvolák,
czimbalmok, cziterák,**

Kényelmes
havi részletfizetésre.

Kényelmes
havi részletfizetésre.

Egy iskolaszolgái állás a dévai állami tanítóképző intézetnél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Természethi-
lakás, fűtés és világítás. Magyar nyelv szóban és írás-
ban. Ideiglenes alkalmazás. A vallás- és közoktatás-
ügyi miniszterhez címzett kérvények nevezett intézet
igazgatóságához 1908 jan. 30-ig.

Egy hivatalozolgái állás az oklándi járásbíró-ag-
nál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 160 kor
Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és
írásban. Kérvények a székelyudvarhelyi kir. törvényszék
elnökéhez 1908 febr. 14-ig.

Egy hivatalozolgái állás a nagyszalontai, esetleg
más m. kir. adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 kor.
Lakpénz pótlékkal 180 korona. Rubailletmény 60 kor.
Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a nagy-
váradi m. kir. pénzügyigazgatóságához 1908 jan. 31-ig.

Egy hivatalozolgái állás a szentendrei adóhivatal-
nál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal
160 korona. Rubailletmény 60 korona. Magyar nyelv

szóban és írásban. Kérvények a budapestvidéki m. kir.
pénzügyigazgatóságához 1908. jan. 30-ig.

Egy hivatalozolgái állás a huszti adóhivatalnál.
Fizetés 500 korona. Lakpénz 100 korona. Rubaillet-
mény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban.
Egy évi ideiglenes alkalmazás. Kérvények a máramaros-
szigeti pénzügyigazgatóságához 1908. évi február 18-ig.

Egy hivatalozolgái állás a nagyváradi ítélőtáblánál.
Fizetés 600 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona.
Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és
írásban, Könyvmdakezelésben való jártasság. Kérvények
a nagyváradi ítélőtábla segédhivatali igazgatójához 1908
február 7-ig.

Egy hivatalozolgái állás a kismartoni adóhivatalnál.
Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 180
korona. Rubailletmény 60 kor. Magyar nyelv szóban és
írásban. Kérvények a soproni pénzügyigazgatóságához
1908 február 5-ig.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

A vonatok indulása Budapest keleti p.u.-ról.
Érvényes 1907 október hó 1-től.

Délutól				Délután			
vonat- szám	óra	perc	vonat- név	vonat- szám	óra	perc	vonat- név
28	6 15	szv.	Nagy-Kanizsa, Triest	18	12 05	szv.	Bicske
1502	7 00	gyv.	Kassa, Csorba	610	12 20	szv.	Arad, Torin, Brassó
906	7 00	szv.	Ójvidék, Zimony	8	12 20	szv.	Szombathely, Wien
302	7 15	szv.	Batka, Poperi-Fehér	310	12 25	szv.	Hatvan
908	7 15	szv.	Belgrad, Bród	320	1 20	szv.	Gödöllő
604	7 25	gyv.	Gyulafehérvár, Nagyszőlés	1304	1 30	gyv.	Fehéring, Graz, Nagy-Kanizsa
1302	7 20	szv.	Kolozsvár, Tóvis, Máramarosziget	912	1 50	szv.	Szaladka, Bozsánkród
10	7 25	szv.	Fehéring, Graz, Triest	602	2 00	gyv.	Arad, (Bánréti) s.
402	7 40	gyv.	Wien, Graz, Sopron (Szerencs, Lemberg)	4	2 10	szv.	Wien, Paris
318	7 45	szv.	Máramarosziget	404	2 15	szv.	Kassa, Lemberg
1002	7 50	gyv.	Gödöllő	20	2 25	szv.	Bicske
606	8 00	szv.	Zágráb, Fiume, Torino, Roma,	312	2 25	szv.	Hatvan, Sátorfalvi hely
1508	8 10	szv.	Pécs, Vinkovce	504	2 25	gyv.	Kolozsvár, Tóvis, Szatmár-Németi
1006	8 20	szv.	Arad, Brassó	510	2 30	szv.	Szolnok
408	8 25	szv.	Kassa, Csorba	326	2 30	szv.	Gödöllő
506	9 00	szv.	Zágráb, Fiume, Pécs, Bród	1902	2 00	gyv.	Pécs, Eszék
206	9 20	szv.	Kolozsvár, Brassó, Máramarosziget, Stanislaw	1022	2 25	szv.	Zágráb, Zágráb
2	9 30	szv.	Wien, Sopron	304	2 30	szv.	Paks
944	11 10	szv.	Kiskőrös	22	3 20	szv.	Rutka, Berlin
				6	5 10	gyv.	Bicske, Székelybányák
				322	5 20	szv.	Győr, Sopron
				308	5 25	szv.	Gödöllő
				308	5 25	szv.	Rutka, Berlin
				314	6 25	szv.	Kolozsvár, Brassó
				314	6 25	szv.	Hatvan
				314	6 25	szv.	Kiskőrös
				1004	6 25	gyv.	Zágráb, Fiume, Roma, Torino
				1706	7 05	szv.	Máramarosziget, Stanislaw
				16	7 10	szv.	Győr, Triest
				324	8 15	szv.	Gödöllő
				518	8 25	szv.	Nyolcsok
				1510	8 25	szv.	Kassa, Csorba
				1912	4 00	szv.	Pécs, Bród
				502	9 15	szv.	Kolozsvár, Bukarest, Stanislaw
				406	9 20	szv.	Lemberg, Kassa, Máramarosziget
				1306	9 30	szv.	Fehéring, Graz, Triest
				608	10 10	szv.	Arad, Brassó
				910	10 10	szv.	Belgrad, Pécs, Sarajevo
				12	10 20	szv.	Wien, Paris
				1008	10 25	szv.	Zágráb, Fiume, Rutka, Szerencs

*) Beszélőnap november 15-ig Rutka-
szóló, az utolsó csak Brassóig köz-
lekedik.

*) Csak békéscsápokon közlekedik

A vonatok indulása
Budapest-Józsefvárosról.
Délután.

320 7 10 szv. Pécs

A vonatok érkezése Budapest keleti p. u.-ra.
Érvényes 1907 október hó 1-től.

Délutól				Délután			
vonat- szám	óra	perc	honnan	vonat- szám	óra	perc	honnan
646	5 00	szv.	Arad, Nagyvárad, Debreczen	310	12 10	szv.	Budapest
327	5 20	szv.	Berlin, Rutka (Stanislaw)	600	12 25	szv.	Brassó, Arad, Táspökladány
1707	5 45	szv.	Máramarosziget Belgrad, Pozsna- bród, Sarajevo	301	12 40	gyv.	Berlin, Rutka
909	5 50	szv.	Stelgrad, Pozsna- bród, Sarajevo	7	12 45	szv.	Wien, Sopron
607	6 10	szv.	Brassó, Arad	903	1 00	gyv.	Szombathely
17	6 15	szv.	Bicske, Gyékényes	601	1 10	szv.	Konstantinápoly
405	6 25	szv.	Lemberg, Kassa (Máramarosziget)	1901	1 30	szv.	Belgrad, Sarajevo
11	6 40	szv.	Wien, Triest	1003	1 35	szv.	Bukarest, Arad
317	7 10	szv.	Gödöllő	603	1 45	szv.	Zágráb, Sarajevo
913	7 10	szv.	Kiskőrös	1005	1 50	szv.	Tóvis, Kolozsvár
607	7 20	szv.	Brassó, Kolozsvár	401	1 50	szv.	Szatmár-Németi
1707	7 25	szv.	Graz, Fehéring	301	2 10	szv.	London, Paris, Wien
309	7 25	szv.	Hatvan	302	2 10	szv.	Graz, Fehéring
1911	7 40	szv.	Pécs, Bród, Eszék	312	2 10	szv.	Szerencs, Hatvan
601	7 50	gyv.	Bukarest, Brassó	321	2 10	szv.	Bicske
1005	8 05	szv.	Fiume, Zágráb, Bród, Pécs	16	6 25	szv.	Gödöllő
1509	8 15	szv.	Stanislaw, Kassa	606	6 40	szv.	Brassó, Kolozsvár
608	8 30	szv.	Szolnok	1006	6 40	szv.	Stanislaw
311	8 45	szv.	Hatvan	907	6 55	szv.	Máramarosziget
1008	9 05	gyv.	Torino, Roma, Fiume, Zágráb	306	7 05	szv.	Belgrad, Sarajevo
18	9 20	szv.	Győr, Székely- bányák	306	7 05	szv.	Óderhegy, Rutka
307	9 25	szv.	Berlin, Rutka	18	7 10	szv.	Szerencs
6	9 30	szv.	Sopron, Győr	607	7 20	szv.	Wien, Graz
911	9 35	szv.	Szaladka	325	7 50	szv.	Brassó, Arad
27	10 35	szv.	Triest, Nagy-Kanizsa	1007	8 00	szv.	Gödöllő
				407	8 10	szv.	Fiume, Zágráb, Bród, Pécs
				1507	8 20	szv.	Munkács
				303	9 10	gyv.	(Máramarosziget) Csorba, Kassa
							Berlin, Rutka
							(Torino, Roma, Fiume, Zágráb)
							Vinkovce, Pécs
							Wien, Graz, Triest
							Nagyzeben, Arad
							Kolozsvár, Stanislaw
							Graz, Fehéring
							Lemberg, Munkács
							Máramarosziget
							Zimony, Ójvidék
							Stanislaw, Kassa
							Gödöllő

Beszélőnap november 15-ig Rutka-
szóló, az utolsó csak Brassóig köz-
lekedik.

*) Csak békéscsápokon közlekedik

A vonatok érkezése
Budapest-Józsefvárosra.

320 7 10 szv. Pécs